

Vuosikertomus 1997

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Helsingin Puhelin Oyj:n vuoden 1997 varsinainen yhtiökokous pidetään 2.4.1998 kello 13.00 Messukeskuksen E2-salissa, osoitteessa Rautatieläisenkatu 3, Helsinki.

Yhtiökokoukseen on ilmoitettava viimeistään 30.3. kello 16.00 joko kirjallisesti osoitteeseen Helsingin Puhelin Oyj, Anna Savikko, PL 148, 00131 Helsinki tai puhelimitse numeroon 0800-9-6444 tai faxilla (09) 659 595.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään 27.3.1998 merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 1997 jaetaan osinkoa 1,30 markkaa E-osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka on merkitty täsmäytyspäivänä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osingonmaksun täsmäytyspäivä on 7.4.1998 ja osingot maksetaan 14.4.1998 alkaen.

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset tulee ilmoittaa siihen arvo-osuusrekisteriin, missä arvo-osuustili on.

Taloudellinen informaatio

Helsingin Puhelin Oyj julkaisee vuosikertomuksen maaliskuussa ja kaksi osavuosikatsausta, ensimmäisen 8.6.1998 ja toisen 7.10.1998. Vuosikertomus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi, osavuosikatsaukset suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Niitä voi tilata Helsingin Puhelimen viestinnästä puh. (09) 6061.

Sisällysluettelo

Konsernin yleisesittely	2
Konsernin hallinto	6
Hallituksen puheenjohtajalta	8
Toimitusjohtajan katsaus	8
Emoyhtiön liiketoiminta	
Liikenne- ja verkostotuotteet	10
Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet	12
Kotiasiakaspalvelut	14
Yritysiasiakaspalvelut	16
Yhteystietopalvelut	18
Oy Finnet Media Ab	18
Suomen Keltaiset Sivut Oy	18
Tytäryhtiöiden liiketoiminta	
Mäkitorppa Yhtiöt Oy	19
Oy Comptel Ab	20
Oy Heltel Ab	21
Helsinki TeleCom Deutschland GmbH	21
Megabaud Oy	21
Osakkuusyhtiöiden liiketoiminta	
Oy Radiolinja Ab	22
Radiolinja Eesti AS	22
Oy Datatie Ab	22
Kaukoverkko Ysi Oy	22
Finnet International Oy	22
Oy Omnitele Ab	22
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	23
Konsernituloslaskelma	27
Konsernitase	28
Konsernirahoituslaskelma	30
Emoyhtiön tuloslaskelma	31
Emoyhtiön tase	32
Emoyhtiön rahoituslaskelma	34
Tilinpäätöksen liitetiedot	35
Konsernin tunnusluvut	42
Osakkeet ja osakkeenomistajat	44
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	46
Tilintarkastuskertomus	47
Hallintoneuvoston lausunto	47
Helsingin Puhelinyhdistys	48
Yhteystiedot	

Konsernin yleisesittely

Helsingin Puhelin Oyj on Suomen suurin yksityinen tietoliikennepalveluja tarjoava yritys. Sen toiminta alkoi vuoden 1994 alusta, jolloin vuonna 1882 perustetun Helsingin Puhelinyhdistyksen operatiivinen liiketoiminta yhtiöitettiin.

Vielä vuoden 1997 alussa yhtiön koko osakekanta oli Helsingin Puhelinyhdistyksen omistuksessa. Syksyllä 1997 toteutettiin yhdistyksen jäsenille ja henkilöstölle suunnattu osakeanti, PlusAnti, jolla omistuspohjaa laajennettiin: annissa yhtiö sai 108 000 uutta omistajaa.

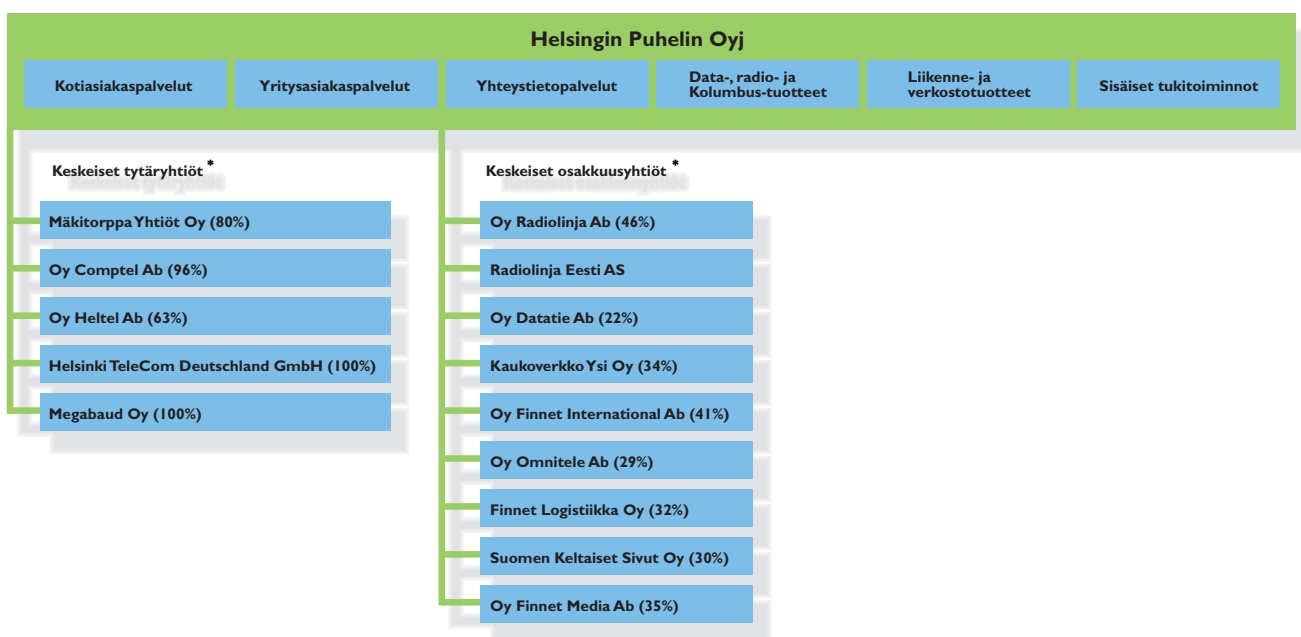
Marraskuussa 1997 Helsingin Puhelin Oyj listautui Helsingin Arvopaperipörssiin. Helsingin Puhelinyhdistys on edelleen yhtiön suurin omistaja 85 prosentin osuudellaan osakkeista.

Helsingin Puhelin tuottaa paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä tietoliikennepalveluja. Konsernin ja sen osakkuusyhtiöiden palvelu kattaa lähipuhelut, kauk puhelut, ulkomaanpuhelut, matkapuhelinpalvelut, datasiirron sekä yritysکوhtaisten tietoliikenneratkaisujen suunnittelun ja toteutuksen.

Konsernirakenne

Helsingin Puhelin Oyj:n organisaatio jakautuu viiteen liiketoimintadivisioonan. Nämä ovat Kotiasiakaspalvelut, Yritysassiakaspalvelut, Yhteystietopalvelut (eli luettelo- ja numerotietopalvelut), Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet sekä Liikenne- ja verkostotuotteet, johon kuuluvat myös tutkimus ja tuotekehitys sekä kansainvälinen toiminta.

Helsingin Puhelin Oyj ja sen tytäryhtiöt, joista merkittävimmät ovat Mäkitorppa Yhtiöt Oy, Oy Heltel Ab, Oy Comptel Ab ja Helsinki TeleCom Deutschland GmbH sekä uusimpana Megabaud Oy, muodostavat konsernin. Tytäryhtiöiden lisäksi yhtiöllä on merkittäviä vähemmistöosuuksia valtakunnallista ja kansainvälistä tietoliikennettä hoitavista yritysistä. Näiden osakkuusyhtiöiden muina omistajina on Finnet-ryhmään kuuluvia puhelinyhtiöitä, muita kotimaisia yrityksiä ja yksityishenkilöitä.

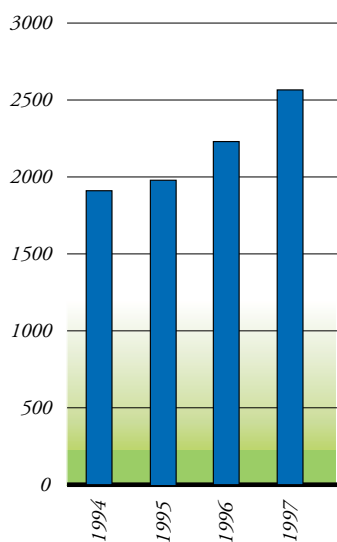
* Suluisa Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus ao. yhtiöstä.

Konsernin avainluvut

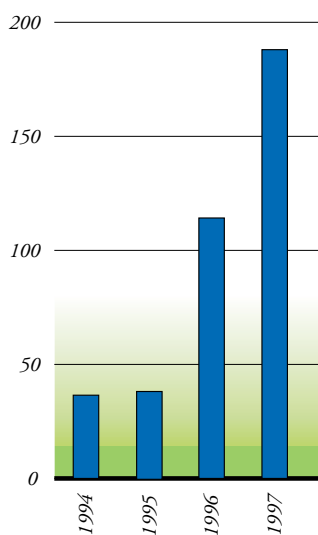
	1997	1996	Muutos
Liikevaihto, Mmk	2 565,6	2 230,0	+15 %
Käyttökate, Mmk	701,8	584,6	+20 %
Liikevoitto, Mmk	224,4	140,5	+60 %
Voitto ennen satunnaiseriä, Mmk	188,0	114,2	+65 %
Tutkimus ja tuotekehitys, Mmk	55,2	46,8	+18 %
Bruttoinvestoinnit, Mmk	737,2	686,1 ¹⁾	+7 %
Omavaraisuusaste, %	59,6	53,4	
Henkilöstö keskimäärin	3 814	3 736	+2 %

¹⁾ Joista 100,2 Mmk leasingrahoituksella.

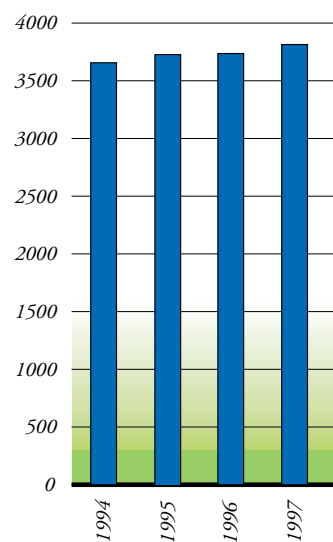
Konsernin liikevaihto, Mmk

Konsernin voitto ennen satunnaiseriä, Mmk

Konsernin henkilöstö

Vuoden 1997 keskeisiä tapahtumia

- Vuoden alussa yhtiö teki toistaiseksi laajimman tietoliikennesopimuksensa Metsäliitto-yhtymän ja Myllykoski Oy:n kanssa.
- Yhtiön operatiivinen organisaatio uudistettiin. Liiketoiminta jaettiin toukokuun alusta viiteen divisioonaan ja Matti Mattheiszenista tuli yhtiön toimitusjohtaja.
- Uusi telemarkkinalaki astui voimaan 1.6.1997. Se merkitsi verkko-liiketoiminnan eriyttämistä ja verkon vuokraamista samoin perustein muille verkko-operaattoreille.

- Helsingin Puhelin toi ensimmäisenä markkinoille GSM 1800 -tekniikkaan perustuvan langattoman kaupunkipuhelimen, Citypuhelimen.
- Syyskuussa Kotivastaaaja sai 50 000 asiakkaansa.
- Helsingin Puhelin Oyj korotti osakepääomaansa Helsingin Puhelinyhdistyksen jäsenille ja yhtiön henkilökunnalle suunnatulla osakeannilla, PlusAnnilla 12.9. - 23.10.1997.
- Lähipuheluiden hinnoittelussa siirryttiin marraskuun 1997 alussa uuteen hinnoittelutapaan: sykäyshinnan sijaan nyt veloitetaan käytetystä ajasta sekunnin tarkkuudella.
- Helsingin Puhelin Oyj listautui Helsingin Arvopaperipörssiin. E-osakkeen noteeraaminen alkoi 25.11.1997.
- Yhtiö toimitti yliopistoille ja korkeakouluille maailman tehokkaimpiin (155 Mbit/s) lukeutuvan dataverkon (FUNET).
- Puhelinliittymien määrä kääntyi monen vuoden tauon jälkeen nousuun.

Visio ja toiminta-ajatus

Helsingin Puhelin Oyj -konserni perustaa toimintansa visioon, että Suomi on tietoyhteiskunta, jossa tietoliikenne on tulevaisuudessa lähes kaikkien tuotteiden ja palvelujen osa. Tietoyhteiskuntakehityksen perusedellytys on korkeatasoinen ja kilpailukyinen tietotekninen infrastruktuuri.

Tietoyhteiskunta merkitsee syvällistä muutosta monilla elämänalueilla. Koulutus ja opiskelu muuttuvat erilaisten digitaalitekniikkaan perustuvien opetusmenetelmien ja -välineiden kautta. Verkottumisen mahdollistaa tehokkaan tiedonhaun ja etätyöskentelyn. Kaupankäynti siirtyy osittain verkkoon, uudet viihdepalvelut yleistyvät ja kehittyvät. Mahdollisuudet ovat rajattomat.

Helsingin Puhelin edistää asiakkaitensa menestymistä ja hyvinvointia tietoyhteiskunnassa. Tämä tapahtuu luomalla asiakkaille mahdollisuus tietojen ja elämysten välittämiseen sähköisesti tavalla, joka vapauttaa ajan, paikan ja välineen rajoituksista.

Yhtiön arvot

Helsingin Puhelin Oyj:n arvoista keskeisin on vastuullisuus. Se tarkoittaa vastuuta henkilöstöstä ja ympäristöstä, mutta ennen kaikkea vastuuta asiakkaasta eli tämän saamien palveluiden laadusta. Merkittävä osa laatu on tietoliikenteen uusien palveluiden tuominen nopeasti asiakkaan käyttöön: Helsingin Puhelin haluaa olla jatkossakin alan edelläkävijä.

Jotta yhtiö voisi olla aidosti asiakas-suuntautunut, sen on ymmärrettävä asiakkaan toimintaa ja tältä pohjalta ennakoitava, mitä asiakas tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa.

Liiketoiminnan kannattavuus on edellytys toiminnan jatkuvuudelle ja sille, että yhtiö voi tarjota osakkaiden sijoittamalle pääomalle tuottoa osinkoina ja arvonnousuna.

HPY:n Tapa

Kovenevassa kilpailussa menestyminen edellyttää toimintojen jatkuvaa kehittämistä. Helsingin Puhelin

Oyj:ssä kehitystyötä vauhdittamaan perustettiin HPY:n Tapa -ohjelma, jonka ensi vaiheessa kartoitettiin käytössä olevat toimintatavat. Kesällä 1997 siirryttiin ohjelman toiseen vaiheeseen. Tällöin määriteltiin painopistealueet, joihin kehitystyössä tulisi erityisesti keskittyä. Niissä on otettu huomioon kansainvälisen laatuapukinnon kriteerit.

Helsingin Puhelin Oyj:n asiakas- ja palvelusivustot ovat keskeisiä liiketoimintatapoja. Niiden avulla asiakas voi käyttää palveluitaan helposti ja nopeasti. Sivustot ovat myös tärkeitä työvälineitä työntekijöille.

Ole hyvä!

Aloituspalvelusivustot

Helsingin Puhelin tarjoaa asiakkailleen monipuolisen palvelusivustojen kautta. Sivustot ovat helposti käytettävissä ja sisältävät kaikki tarvittavat tiedot ja palvelut. Sivustot ovat myös tärkeitä työvälineitä työntekijöille.

Markkinointisuunnittelu

Helsingin Puhelin tarjoaa asiakkailleen markkinointisuunnittelun palveluita. Sivustot ovat helposti käytettävissä ja sisältävät kaikki tarvittavat tiedot ja palvelut. Sivustot ovat myös tärkeitä työvälineitä työntekijöille.

Projektipalvelut

Helsingin Puhelin tarjoaa asiakkailleen projektipalveluita. Sivustot ovat helposti käytettävissä ja sisältävät kaikki tarvittavat tiedot ja palvelut. Sivustot ovat myös tärkeitä työvälineitä työntekijöille.

Yhteistyö

Helsingin Puhelin tarjoaa asiakkailleen yhteistyöpalveluita. Sivustot ovat helposti käytettävissä ja sisältävät kaikki tarvittavat tiedot ja palvelut. Sivustot ovat myös tärkeitä työvälineitä työntekijöille.

Liiketoiminta

Helsingin Puhelin tarjoaa asiakkailleen liiketoimintapalveluita. Sivustot ovat helposti käytettävissä ja sisältävät kaikki tarvittavat tiedot ja palvelut. Sivustot ovat myös tärkeitä työvälineitä työntekijöille.

HPY

Konsernin hallinto

Hallintoneuvosto

Helsingin Puhelin Oyj:llä on hallintoneuvosto, johon varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain 6 - 15 jäsentä. Hallintoneuvostossa eikä hallituksessa ole henkilöstön edustajia, vaan hallintoedustuslain edellyttämä henkilöstön edustus yrityksen hallinnossa on toteutettu valitsemalla henkilöstön edustajat operatiivisen tason yhteistyöelimiin.

Hallintoneuvoston pääasiallisiin tehtäviin kuuluu päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valita hallituksen jäsenet ja hallituksen puheenjohtaja, valita yhtiön toimitusjohtaja ja nimittää hänen varamiehensä, päättää yhtiön toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta taikka yhtiön organisaation olennaisesta muuttamisesta sekä vastata hallituksen ja toimitusjohtajan hoitaman yhtiön hallinnon valvonnasta.

Hallintoneuvoston tämänhetkisten jäsenten toimikausi kestää vuoden 1998 varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Harri Holkeri (s. 1937),
valtiot. maisteri, puheenjohtaja,
jäsen vuodesta 1993.

Reino Paasilinna (s. 1939),
valtiot. tohtori,
Euroopan parlamentin jäsen,
varapuheenjohtaja,
jäsen vuodesta 1993.

Carl Johan Adolfsson (s. 1933),
kauppat. maisteri, jäsen vuodesta 1993.

Erkki Helaniemi (s. 1962),
oikeust. kand., Alexander Corporate
Finance Oy, jäsen vuodesta 1996.

Raimo Ilaskivi (s. 1928),
valtiot. tohtori, Euroopan parlamentin
jäsen, jäsen vuodesta 1993.

Tuulikki Juusela (s. 1940),
valtiot. maisteri, toimitusjohtaja,
Tuulikki Juusela Oy/WomCo Ltd.,
jäsen vuodesta 1996.

Ingvar S. Melin (s. 1932),
kauppat. lis., jäsen vuodesta 1993.

Kari Piimies (s. 1946),
arkkitehti, Helsingin kaupunki,
jäsen vuodesta 1993.

Pekka Saarnio (s. 1945),
kansanedustaja, jäsen vuodesta 1993.

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu hallintoneuvoston päättämä määrä jäseniä, vähintään neljä ja enintään kymmenen. Jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Jäsenistä on erovuorossa vuosittain kolmasosa. Nykyisessä hallituksessa on yhdeksän jäsentä, joiden joukossa on yhtiön toimitusjohtaja ja kaksi varatoimitusjohtajaa. Hallituksella on päätoiminen puheenjohtaja.

Kurt Nordman (s. 1938),
pääjohtaja, Helsingin Puhelinyhdistys,

puheenjohtaja, jäsen vuodesta 1993,
toimikausi päättyy 2000.

Ossi Virolainen (s. 1944),
varapääjohtaja, Outokumpu Oyj,
varapuheenjohtaja, jäsen vuodesta
1997, toimikausi päättyy 1999.

Jukka Alho (s. 1952),
varatoimitusjohtaja, Helsingin Puhelin
Oyj, jäsen vuodesta 1993, toimikausi
päättyy 1998.

Riitta Backas (s. 1946),
hallintojohtaja, Thomesto Trading
Yhtiöt Oy, jäsen vuodesta 1997,
toimikausi päättyy 1998.

Matti Ilmari (s. 1942),
konsernijohtaja, ABB Oy -konserni,
jäsen vuodesta 1997,
toimikausi päättyy 2000.

Jarmo Kalm (s. 1945),
varatoimitusjohtaja, Helsingin Puhelin
Oyj, jäsen vuodesta 1993, toimikausi
päättyy 1998.

Rauno Kousa (s. 1941),
hallituksen puheenjohtaja,
Kantava Oy -yhtiöt, jäsen vuodesta
1997, toimikausi päättyy 1999.

Matti Mattheiszen (s. 1942),
toimitusjohtaja, Helsingin Puhelin
Oyj, jäsen vuodesta 1993,
toimikausi päättyy 1999.

*Helsingin Puhelin Oyj:n hallitus:
vasemmalta Jukka Alho, Rauno Kousa,
Paavo Uronen, Ossi Virolainen,
Kurt Nordman, Riitta Backas,
Matti Mattheiszen ja Jarmo Kalm.
Kuvasta puuttuu Matti Ilmari.*

Paavo Uronen (s. 1938), rehtori, Teknillinen korkeakoulu, jäsen vuodesta 1997, toimikausi päättyy 2000.

Hallitus on vahvistanut hallituksen päätoimisen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan välisen työnjaon. Sen mukaan hallituksen puheenjohtaja seuraa tulosraportointia sekä strategisten suunnitelmien valmistelua ja toteutumista, huolehtii yhdessä toimitusjohtajan kanssa yhteydenpidosta tärkeisiin sidosryhmiin sekä vastaa yhdessä toimitusjohtajan kanssa omistaja- ja sijoittajasuhteiden hoitamisesta.

Tilintarkastajat

Yhtiön tilintarkastajina ovat KHT-yhteisö, SVH Coopers & Lybrand Oy, vastuullisena tilintarkastajana Henrik Sormunen (KHT), sekä Leo Laitinmäki (KHT) ja Lasse Lehti (HTM).

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat

Matti Mattheiszen (s. 1942), diplomi-insinööri, toimitusjohtaja 1.5.1997 alkaen, palveluksessa vuodesta 1971. Mattheiszen on toiminut myynnistä ja markkinoinnista vastaavana johtajana vuodesta 1984 alkaen ja toimitusjohtajan varamiehenä olevana varatoimitusjohtajana 1988 - 1997.

Jukka Alho (s. 1952), diplomi-insinööri, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 1.5.1997 alkaen, palveluksessa vuodesta 1981. Yhtiön operatiivisessa toiminnassa Alho johtaa Liikenne ja verkostotuotteet -divisioonia. Alho on myös mm. Oy Comptel Ab:n, Oy Finnet International Ab:n ja Oy Omnitele Ab:n hallituksen puheenjohtaja.

Jarmo Kalm (s. 1945), insinööri, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 1.5.1997 alkaen, palveluksessa vuodesta 1972. Yhtiön operatiivisessa toiminnassa Kalm johtaa Data-, radio-

ja Kolumbus-palvelut -divisioonia. Kalm on Oy Datatie Ab:n toimitusjohtaja ja mm. Oy Radiolinja Ab:n ja Mäkitorppa Yhtiöt Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Liiketoimintaryhmien johto

Kotiasiakaspalvelut

Johtaja Raili Pohtola (s. 1948), kirjeenvaihtaja, palveluksessa vuodesta 1978 hallintoon ja myyntiin liittyvissä tehtävissä ja 1.5.1997 lähtien divisioonan johtajana.

Yritysassiakaspalvelut

Johtaja Matti Carpén (s. 1960), diplomi-insinööri, yhtiön palveluksessa kahdessa jaksossa vuodesta 1987 alkaen myyntiin ja markkinointiin liittyvissä tehtävissä ja 1.5.1997 lähtien divisioonan johtajana.

Yhteystietopalvelut

Johtaja Jarmo Leiniö (s. 1951), diplomi-insinööri, yhtiön palveluksessa vuodesta 1980 teknisissä ja logistisissa tehtävissä sekä 1.5.1997 lähtien divisioonan johtajana.

Data-, radio- ja Kolumbus-palvelut

Johtaja, varatoimitusjohtaja Jarmo Kalm, yhtiön hallituksen jäsen.

Liikenne- ja verkostotuotteet

Johtaja, varatoimitusjohtaja Jukka Alho, yhtiön hallituksen jäsen.

Sisäiset tukitoiminnot

Talous- ja sisäiset palvelut

Johtaja Ann-Maj Majuri-Ahonen (s. 1946), kauppat. maisteri, palveluksessa vuodesta 1994 alkaen talous- ja hallintoasioista vastaavana johtajana.

Henkilöstö

Johtaja Johan Weckström (s. 1941), diplomi-insinööri, palveluksessa vuodesta 1964 alkaen teknisissä ja henkilöstöhallinnollisissa tehtävissä ja henkilöstöjohtajana 1987 lähtien.

Johtaja Risto Rinta-Mänty (s. 1948), lääket. lis., palveluksessa vuodesta 1989 alkaen johtavana lääkärinä ja 1.12.1997 lähtien henkilöstöresursseista vastaavana johtajana.

Viestintäpalvelut

Johtaja Kalevi Suortti (s. 1949), palveluksessa vuodesta 1992 alkaen viestintäpalveluista ja yhteiskuntasuhteista vastaavana johtajana.

Yrityssuunnittelu ja sijoittajasuhteet

Johtaja Jukka Ruuska (s. 1961), oikeustieteen kandidaatti, palveluksessa vuodesta 1997 yrityssuunnittelujohtajana.

Tietoyhteiskunta

Johtaja Tauno Heikkilä (s. 1937), yepuseeri, palveluksessa vuodesta 1997 tietoyhteiskuntajohtajana.

Yhtiön toimitusjohtajan tukena liiketoiminnan johtamisessa ovat lisäksi strateginen johtoryhmä ja johtokunta. Strategiseen johtoryhmään kuuluvat varatoimitusjohtajat Alho ja Kalm sekä johtajat Carpén, Leiniö, Majuri-Ahonen, Pohtola, Rinta-Mänty, Ruuska ja Suortti. Johtokuntaan kuuluvat edellisten lisäksi johtajat Heikkilä ja Weckström sekä henkilöstön edustajat.

Henkilöstön edustajat sisäisessä johtokunnassa

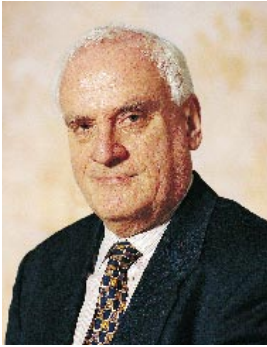
Myyntipäällikkö Teuvo Käyhly (s. 1948), palveluksessa vuodesta 1975.

Konttoristi Helena Lehtonen (s. 1942), palveluksessa vuodesta 1966.

Tutkimusteknikko Kari Mäkikara (s. 1941), palveluksessa vuodesta 1959.

Verkkoasentaja Seppo Saari (s. 1952), palveluksessa vuodesta 1971.

Hallituksen puheenjohtajalta

Helsingin Puhelimesta tuli osakeannin jälkeen pörssiyhtiö syksyllä 1997. Näin jatkettiin nopeiden muutosten sarjaa, joka alkoi Helsingin Puhelinyhdistyksen operatiivisen toiminnan yhtiöittämisestä vuoden 1994 alussa.

Osakeannin suuntaaminen yhdistyksen jäsenille osoittautui varsin onnistuneeksi toimenpiteeksi. Jäsenistö hankki itse asiassa

omistukseensa lähes kaikki tarjolla olleet osakkeet. Myöhemmin tapahtunut kurssikehitys on vielä vahvistanut kyseisen arvopaperin asemaa nk. kansanosakkeena. Sen hinnannousu on heijastunut myös emoyrityksen eli Helsingin Puhelinyhdistyksen osuustodistuksen markkina-arvoon, joka on vuoden aikana kaksinkertaistunut.

Osakeanti ja listautuminen olivat teknisesti vaativia suorituksia, joiden läpiviemisestä sopii kiittää kaikkia asiaan osallistuneita. Projekti vaikutti samalla laaja-alaisesti konsernin toiminnan ohjaustapaan ja koko yrityskulttuuriin. Keskittyminen hyvän tuloksen tekemiseen – olkoon sitten kysymys varsinaisesta liikevoitosta tai asiakaspalvelun laadusta tai lisäarvojen synnyttämisestä tietoliikenteeseen – on entistä selvempää ja vahvempaa. Tämä näkyy myös tarkentuvana strategisena ajatteluna konsernin hallintoelinten ja sen ylimmän johdon tasolla.

Muutokset eivät lopu tähän. Helsingin Puhelinyhdistys ottaa kevään 1998 aikana kantaa muun muassa siihen, millaisin aikatauluin ja menettelyin jäsenille avataan mahdollisuus osuustodistusten vaihtamiseen Helsingin Puhelimen osakkeiksi. Vaikutukset konsernin omistusrakenteisiin tulevat hyvin pitkälle riippumaan valitun etenemistien luonteesta.

Kurt Nordman
Hallituksen puheenjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus

Helsingin Puhelin täsmensi tavoitteensa toimia keskeisenä vaikuttajana suomalaisen tietoyhteiskunnan rakentamisessa. Tavoitteen saavuttamiseksi on kehitetty tietoliikenteen keinoin ratkaisuja, jotka edistävät yhtiön asiakkaiden menestymistä ja hyvinvointia tietoyhteiskunnassa vapauttaen heidät ajan, paikan ja välineen rajoituksista.

Konsernille vuosi 1997 oli perustavaa laatua olevien muutosten vuosi. Emoyhtiön omistaja- ja organisaatio-rakenteet saivat uuden muodon. Tietoliikenteen markkinat kasvoivat ja muuttuivat sisällöltään. Markkinakenttä avautui lopullisesti vapaaksi elinkeinoksi ja alan kotimaiset ja ulkomaiset partnerisuhteet hakivat muotojaan. Tämä merkitsee jatkossa entistä kovempaa kilpailua markkinaosuuksista ja asiakkaista.

Erittäin ilahduttavaa on, että tässä turbulentissa tilanteessa konsernin liiketoiminta kehittyi suotuisasti. Liikevaihto ylitti 2,5 miljardin rajan ja kasvoi 15 prosenttia. Kasvun ja kannattavuuden tavoitteet ylitettiin selvästi kaikilla keskeisillä liiketoiminnan alueilla. Vahva tuloskehitys, joka käynnistyi 1994, kun liiketoiminta eriyttiin Helsingin Puhelin Oy:lle, jatkui. Liikevoitoksi kirjattiin 224 miljoonaa markkaa, missä kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 60 prosenttia.

Voidaan tyydytyksellä todeta, että kehittyvä liikevoitto ja liikevaihto antavat mahdollisuudet niihin mittaviin panostuksiin, joita edelleen tarvitaan menestyksellisen toiminnan edellyttämiin kehityskohteisiin. Arviot noin 700 miljoonan markan vuosittaisesta investointitasosta ovat osoittautuneet realistisiksi.

Toisaalta on myös käynyt ilmeiseksi, että digitaalitekniikkaan, yritysten verkkoratkaisuihin ja mobiiliverkkoihin kohdistuneilla panostuksilla on ollut ratkaiseva merkitys liiketoiminnan menestykseen. Panostusten ja kehitystyön merkitys näkyy sijoitusanalyttikoiden arvioissa yhtiön arvosta, omistajan kannalta keskeisestä tekijästä. Tässä mielessä interaktiiviseen multimediamaailmaan tähtäävä Helsinki Arena 2000 -projekti ja sen ympärille koottu laaja konsortio ovat saaneet eniten julkisuutta. Projekti on herättänyt kansainvälisestikin poikkeuksellisen suurta huomiota.

PlusAnti vaikutti sisäisesti ja ulkoisesti

Vuosi 1997 jää yhtiön historiaan ennen kaikkea vuotena, jolloin toteutettiin ratkaiseva askel kohti uutta omistajarakennetta ja yrityskulttuuria. Pörssilistautumiseen liittyvä Helsingin Puhelin Oyj:n PlusAnti oli viime vuosien näyttävin ja laajimmin julkisuutta saanut listautuminen Suomessa. Tämä oli luonnollista, koskettihan se lähes puolta miljoonaa kotitaloutta.

Kokonaisuutena listautuminen onnistui erittäin hyvin sekä teknisenä suorituksena, taloudellisenä operaationa että yrityskuvan kiristämisenä. Tarjolla olleeseen osakemäärään kohdistui kahdeksankertainen varausten määrä, vaikka yleisöanti keskeytettiin välittömästi ensimmäisen päivän jälkeen. Kuva menestyvästä telekommunikaatioyrityksestä, jolla on hyvä asema markkinoilla ja hyvät tulevaisuuden mahdollisuudet, vahvistui. Ulkoisen vaikutuksen lisäksi PlusAnilla on ollut suuri merkitys yhtiön sisäisen kulttuurin kehittymiseen.

Listautumisen tuloksena yhtiöllä on tänään yli 100 000 uutta osakkeenomistajaa. Käytännöllisesti katsoen nämä ovat yksinomaan Helsingin Puhelinyhdistyksen jäsenistöä. Lisäksi yli 1 500 Helsingin Puhelin Oyj:n henkilökuntaan kuuluvaa merkitsi osakkeita henkilöstöannissa.

Neuvottelut Finnet-yhteistyöstä jatkuvat

Keskustelut Finnet-ryhmän valtakunnallisten toimintojen kehittämisestä jatkuivat koko vuoden. Toukokuussa allekirjoitettiin aiesopimus, jonka pohjalta joulukuussa saatiin aikaan neuvottelutulos, johon Finnet-ryhmän yhtiöt ottavat kantaa vuoden 1998 alussa. Myönteisessä tapauksessa uusi yhtiö, johon kuuluisivat merkittävimpinä Radiolinja, Datatie, Kaukoverkko Ysi sekä Finnet International, aloittaisi toimintansa vuoden 1998 loppupuoliskolla.

Neuvotteluprosessin vaikeutena on ollut erikokoisten ja erilaisten puhelinyhtiöiden tavoitteiden yhdensuuntaistaminen. Keskeisiä asioita, kuten liiketoiminnallista yhteistyötä ja vahvan maakuntien yhtiöiden verkoston olemassaoloa, ei ole asetettu kyseenalaiseksi.

Mobiilitoiminnan, yritysverkkojen ja internetin vuosi

Jos vuodelle 1997 halutaan antaa liiketoiminnan kannalta leima, oli se selkeästi mobiilitoiminnan, yritysverkkojen ja internetin vuosi.

Valtakunnan tasolla matkapuhelinten laskutus ylitti kiinteän paikallisen puhelulaskutuksen. Suomi nousi liittymätiheydessä maailman kärkeen. Helsingin Puhelin Oyj:n ote tähän liiketoimintaan on vahva liikevaihtonsa yli 1,1 miljardiin markkaan kasvattaneen Radiolinjan kautta.

Yritysverkkojen laskutus kasvoi 26 prosenttia. Kasvu kuvaa telekommunikaation tärkeää roolia yhtiöiden toiminnan tehostajana, rakenteiden muuttajana ja kilpailutekijänä. Tekniikan osalta kysymyksessä on evoluutio. Revoluutio tulee tapahtumaan tietoliikenteen kehityksen seurauksena.

Internet ja sen liikennöintiprotokollaan tukeutuvat ratkaisut kokivat myös läpimurtovuoden yhtiön kannalta katsottuna. Yhä useammat yritysten tietoverkkoratkaisut ovat intranet-pohjaisia, ja yksittäisten käyttäjien paikallisverkkoon generoima liikenne ylittää jo minuuttimäärältään sekä ulkomaanliikenteen että kotimaan kaukoliikenteen. Internet ja uusi käyttäjäsuopulvi tulee olemaan mm. sähköisen kaupankäynnin etujoukko.

Tietoyhteiskunta ja kilpailu kasvattavat markkinoita

Yhtiön henkilöstö on ottanut hyvin vastaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Vuoden 1997 monet positiiviset tapahtumat sekä yhtiön menestys liiketoiminnassaan ovat tuoneet toimintakulttuurin muutosta.

Yhtiön tahtotilaa, keskeisiä tavoitteita sekä arvoja on käsitelty kaikilla organisaatiotasolla ja henkilöstöryhmissä. Yksilön kehittymistarpeet on johtamisjärjestelmän lähtökohtana nostettu erityiseen asemaan työyhteisössä. Ja kun tarkastelun ja uudelleen-

arvioinnin kohteena on ollut myös henkilöstöasioiden organisointi ja toimintatapa, on yksilön ja liiketoimintayksiköiden toimintaedellytysten kehittäminen dynaamisessa tilanteessa asetettu yhtiössä keskeiseksi menestystekijäksi.

Tietoliikenteen saadessa yhä tärkeemmän osan koko yhteiskunnan toiminnossa yhtiön tulevaisuuden näkymät ovat erinomaiset. Markkinoilla tapahtuva kilpailu on omiaan edelleen kiihdyttämään kehitystä ja kasvua.

Yrityksemme menestys vuonna 1997 on meille ensisijaisesti luottamuksen osoitus asiakkailtamme, jotka ovat antaneet hoidettavaksemme liike- ja palvelutoimintojensa keskeisen osan, tietoliikenteen.

Erittäin merkittävänä pidän myös sitä painavaa luottamuslausetta, jonka saimme asiakkailtamme ja omalta henkilökunnaltamme osakeantimme yhteydessä. Olemme näiden uusien omistajiemme kannalta yhtiö, jolla on kyky tuottaa heille lisäarvoa osinkoina ja arvonnousuna.

Henkilöstön, työyhteisön ja työtoverieni hyvät suoritukset sekä vaativissa projekteissa että toisaalta arkipäivän työsuorituksissa ovat osoittaneet, että yhtiöllä on vahva pohja vastata niihin odotuksiin, joita omistajamme ovat meille asettaneet.

Matti Mattheizen
Toimitusjohtaja

Liikenne- ja verkostotuotteet

*Jukka Albo
Varatoimitusjohtaja*

Liikenne- ja verkostotuotteet -divisioona vastaa Helsingin Puhelimen puhelinliiketoiminnasta sekä erilaisten verkostopalvelujen tuottamisesta esimerkiksi Radiolinjalle. Lisäksi divisioonan johdon vastuulla on yhtiön tutkimus- ja tuotekehitys sekä kansainvälisen toiminnan kehittäminen.

Helsingin Puhelin Oyj:n markkina-asema oman toimialueensa puheluliikenteessä pysyi vahvana. Kiinteän verkon paikallispuhelinliikenteessä yhtiö on ehdoton markkinajohtaja, mutta on huomattava, että todellinen kilpailu tulee matkapuhelinverkkojen taholta. Kotimaan kaukopuhelinliikenteen markkinaosuus säilyi noin 60 prosentissa ja ulkomaanpuhelinliikenteen nousi 31 prosenttiin Helsingin Puhelimen toimialueella.

Marraskuun alussa 1997 siirryttiin lähipuhelujen hinnoittelussa sekunnin-tarkkaan hintaan. Uusi lähipuheluhinta oli osa mittavaa laskutuksen uudistamisprojektiä, jonka tuloksena laskutuksen tarkkuutta lisättiin ja puhelinlaskusta näkyy entistä tarkempi erittely laskun sisälöstä.

Puhelinliittymien määrä kääntyi monen hitaan kasvuvuoden jälkeen nopeamman nousuun. Erityisesti kasvoi ISDN-liittymien määrä, joita oli vuoden 1997 lopussa noin 20 000 kappaletta. Aikaisemmin ISDN-liittymiä käyttivät pääasiassa yritykset, mutta viime vuoden lopulla jo noin puolet uusista liittymistä asennettiin koteihin, joissa lisääntynyt internet-käyttö lisäsi myös ISDN:n kysyntää. Internetliikenne alkoi vuoden loppupuolella edustaa tärkeää osaa puhelinliikenteestä.

Kotivastaaja oli edelleen suosituin kotiasiakkaiden lisäpalvelu, sillä jo yli 10 prosentissa kotiliittymistä käytetään Kotivastaajaa. Myös Numeronäyttö-palvelun kysyntä kasvoi voimakkaasti.

Puhelinliikenteen volyyymi kasvoi vuonna 1997 yli viisi prosenttia ja puhelujen nettotuotot hieman vähemmän. Eri-tyisesti lisääntyi liikenne peruspuhelinverkosta matkapuhelimiin sekä ulkomaanpuhelut. Kotimaan kaukopuhelujen volyyymi säilyi suunnilleen edellisen vuoden tasolla ja varsinaisten kiinteässä verkossa soitettujen puheluiden määrä väheni hieman.

Verkkoliiketoiminta eriytyi

Verkkoliiketoiminnan eriyttäminen ja verkon vuokraaminen samoin perustein muille verkko-operaattoreille käynnistyi

telemarkkinain voimaantumisen myötä 1.6.1997. Helsingin Puhelimen verkosta on nyt vuokrattu yli 3 800 yhteyttä muille teleoperaattoreille.

Telemarkkinain mukaisia johtojen saatavuuskyselyjä tehtiin puolivuotiskaudella 2 390 kappaletta, joista yli 90 prosentissa voitiin toivottu yhteys toimittaa. Uusia vuokrayhteyksiä toimitettiin kesä-joulukuun aikana muille operaattoreille yhteensä noin 700 kappaletta. Muut teleoperaattorit tarvitsevat vuokraajoja lähinnä yrityspalveluidensa toteuttamiseen, kuluttajasektorilla kilpailu uusista asiakkaista perustuu ensisijaisesti mobiiliverkkoihin.

Liike- ja asuinrakentamisen vilkastuminen pääkaupunkiseudulla näkyi voimakkaana kasvuna tilaajaverkon valokaapeloinnissa. Olevan verkkokapasiteetin tehokkaalla hyödyntämisellä pidettiin kuitenkin verkkoinvestointien taso hallinnassa. Pääkaupunkiseudun kasvu näkyi myös kaapelitelevisiokäytössä olevan verkon rakentamisen voimakkaana lisääntymisenä.

Citypuhelinverkko rakennettiin

Helsingin Puhelimen langattoman DCS-eli GSM1800 -kaupunkipuhelinverkon kehitys kohdistui 1997 verkon rakentamiseen. Tukiasemien määrää lisättiin ja peittoaluetta laajennettiin Helsingin keskustasta kohti Kehä III:a. Helsingin Puhelimesta hankittiin vuoden aikana myös oma DCS-keskus, joka mahdollistaa sekä yritysten että kotiasiakkaille uusien langattomien paikallispuhelinpalveluiden tarjonnan.

Citypuhelinin nimellä kulkeva langaton kaupunkiverkkopalvelu on saanut yrityksissä hyvän vastaanoton, ja syksyn aikana se on otettu käyttöön jo yli sadassa yrityksessä. Kuluttajille suunnattu liittymäpalvelu julkistettiin loppusyksyllä. Sen laajempi markkinointi alkaa keväällä kuuluvuusalueen laajentuessa kattamaan Kehä III ja sen ulkopuoliset lähitaajama-alueet.

Citypuhelin on kokonaisuudessaan tuotteistettu uusille käyttäjäryhmille. Yri-

tyksissä palvelu on liitetty yrityksiin puhelinjärjestelmien langattomaksi laajennukseksi. Kotitalouksissa City-puhelin on parhaimmillaan kotipuhelimen rinnalla. Investoinnit verkkoon jatkuvat voimakkaina edelleen vuonna 1998.

Helsingin Puhelimen tutkimuskeskus

Helsingin Puhelimen tutkimuskeskuksen merkittävimmät panostukset vuonna 1997 kohdentuivat kansainvälisiin EU- ja Eurescom-projekteihin sekä kansallisiin Tekes-projekteihin. Kertomusvuonna päättyi Tekesin kolme vuotta kestänyt kansallinen multimediaohjelma, KAMU, jossa Helsingin Puhelin oli menestyksekkäästi mukana. KAMU-ohjelman tuloksia hyödynne-

tään Helsinki Arena 2000 -virtuaali-maailmassa.

Lisäksi tutkimuskeskuksen ja sen tutkijoiden osallistuminen Eurescom-projekteihin on laajentunut huomattavasti vuoden 1997 aikana. Keskus on myös mukana useissa EU:n tutkimusprojekteissa, joista esimerkkinä voi mainita Infocities-projektin. Tutkimuskeskus on myös ollut mukana useissa asiakaspalveluyksiköiden tutkimus- ja kehityshankkeissa, ja eri toimialojen myyntityössä on voitu hyödyntää keskuksen kansainvälisiä ja kansallisia tutkimusprojekteja.

Kansainvälinen toiminta

Keski-Euroopassa konsultoitui tytäryhtiö Helsinki Telecom Deutschlandin kautta yhteensä viittätoista suurissa tai keskisuurissa kaupungeissa toimivaa asiakasta, jotka suunnittelevat teleliiketoiminnan käynnistämistä. Painopiste oli edelleen Saksassa, jossa voitiin käyttää tytäryhtiö Helsinki TeleCom Deutschland GmbH:n tukea.

Saksan markkinoiden avautuminen 1.1.1998 myös puhepalveluille

aiheutti uudenlaisen kysynnän puhelinkeskusten käyttöönotto- ja operointipalveluista vuoden 1997 loppupuolella. Helsingin Puhelin solmi Mobilcom AG:n kaukoliikenneyhtiön, CityLINEN kanssa sopimuksen tällaisista asiantuntijapalveluista. Tuloksena käynnistyivät uudenvuodenyönä valtakunnallinen puhelinliiketoiminta sekä KielNET GmbH:n paikallispuhelinliiketoiminta.

Uusinta teknologiaa

Helsingin Puhelimen puhelinverkkotuotteet perustuvat yhä enemmän joustavan älyverkkoplatformin hyödyntämiseen. Käytännössä kaikki yritysten 010-numerointiin perustuvat verkkoratkaisut sekä suurempien yritysten Diana 050 GSM -puhelut toteutetaan Helsingin Puhelimen ylläpitämällä älyverkkoyrityksillä. Ns. kiinteä/mobiili-integraation toteuttajana Helsingin Puhelin on yhdessä Radiolinjan kanssa yksi maailman edistyksellisimmistä yhtiöistä.

Vuoden 1997 alussa Helsingin Puhelin julkisti yhtenä ensimmäisistä teleoperaattoreista maailmassa suunnitelmansa tehokkaan ns. multimedia-verkon toteuttamisesta myös kotikäyttäjää varten. Vuoden aikana luotiin useille keskusalueille valmiudet nopeiden ADSL/HDSL-yhteyksien tarjoamiseksi. Samoin luotiin valmiudet internet-puheluiden tarjoamiseen, vaikka näille ei ole vielä kaupallista kysyntää.

Helsingin Puhelimen ensimmäisenä markkinoille tuoma GSM 1800 -tekniikkaan perustuva langaton kaupunkipuhelin on saanut yrityksissä hyvän vastaanoton. Citypuhelin on otettu käyttöön jo yli sadassa yrityksessä, mm. Helsingin satamassa purkaus- ja lastauspalveluja tarjoavassa Finnsteveissä.

Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet

Jarmo Kalm
Varatoimitusjohtaja

Data-, radio- ja Kolumbus-tuotteet -divisioona jakaantuu nimensä mukaisesti kolmeen osaan. Datapalvelut vastaa lähinnä yrityksille suunnatuista tietojärjestelmä-, lähiverkko- ja yritysverkkoratkaisuista yhdessä osakkuusyhtiö Datatien kanssa. Kolumbus-tuotteet toimii ISP:nä eli internet-palveluiden tarjoajana. Radiopalveluita eli ns. mobiililiiketoimintaa harjoittavat Helsingin Puhelimen lisäksi osakkuusyhtiöt Radiolinja ja Radiolinja Eesti sekä tytäryhtiö Mäkitorppa (ks. sivut 19 ja 22).

Divisioona toimii voimakkaasti kasvavilla alueilla, joilla kaikilla on voimakas kilpailu. Liiketoimintaryhmälle vuosi 1997 oli suotuisa ja liiketoiminta kehittyi myönteisesti. Kysyntä markkinoilla lisääntyi odotettua enemmän ja divisioonan markkinaosuus kasvoi.

Radiopalvelut

Vuonna 1997 Suomessa myytiin ennätysmäärä matkapuhelinliittymiä. Liikenne ministeriön mukaan Suomessa oli vuoden lopussa 2,16 miljoonaa matkapuhelinta ja matkapuhelintiheys (42 %) oli maailmanennätys. Lisäksi matkapuhelinverkoissa välitettävän liikenteen laskutus oli ensi kertaa suurempi kuin kiinteän televerkon liikenteen laskutus.

Kertomusvuoden aikana Radiolinja rikkoi liittymämäärässä puolen miljoonan liittymän rajan. Vuoden aikana Radiolinjan verkossa GSM-liittymien määrä yli kaksinkertaistui. Myös verkkoa rakennettiin ennätystahtia. Verkon rakentamisen pääpaino oli kapasiteetin kasvattamisessa ja vain pieneltä osin peittoalueen tiivistämisessä. Radiolinja Eesti vakiinnutti asemansa Virossa. Mäkitorppa Yhtiöt -konserni kasvoi selvästi alan keskimääräistä kasvua nopeammin, joka sekin oli varsin voimakasta. Tilivuotta voidaankin luonnehtia ennätyselliseksi ja tähänastisen historian selvästi parhaaksi. Konsernin tulos parani voimakkaasti edeltävästä vuodesta ja ylitti selvästi tehdyt suunnitelmat. Mäkitorppa Yhtiöiden liikevaihdosta yli puolet tuli ulkomailla tapahtuvasta toiminnasta.

Datapalvelut

Datapalvelut-osastoryhmän perusliiketoiminta muodostuu lähinnä yrityksille suunnatuista kiinteistöjen sisäisistä tietojärjestelmäratkaisuista ja lähiverkkoratkaisuista sekä paikallisista, valtakunnallisista ja kansainvälisistä yritysverkkoratkaisuista. Lisäksi osastoryhmä vastaa datasiirron päätelaitteista, kaapeli-TV-liittymistä ja turvapuhelimista. Liiketoiminta painottuu vahvasti yritysverk-

koratkaisuihin.

Yritysassiakkaiden lähiverkkojen yhdistämispalvelujen (LanLink) kilpailukyky markkinoilla vaikutti merkittävästi tässä ryhmässä tapahtuneeseen tuotteistukseen ja kapasiteetin kasvattamiseen. Kyseisillä palveluilla yritykset ja julkishallinto yhdistävät eri puolilla maata tai jopa eri puolilla maailmaa sijaitsevien toimipisteidensä tiedonsiirron yhteen tietoliikenneverkkoon ja tehostavat siten toimintaansa.

Valtakunnalliset ratkaisut toteutetaan yhteistyössä osakkuusyhtiö Datatien kanssa, kansainvälisissä yhteyksissä tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat Finnet International ja Global One.

Datasiirron kokonaismarkkinat olivat vuonna 1997 määritelmästä riippuen 1,5 - 2 miljardia markkaa. Tästä Helsingin Puhelin Oyj:n osuus oli noin 25 - 35 prosenttia ja Finnet-yhtiöiden kokonaisuutena noin 35 - 45 prosenttia. Luvuissa ovat mukana myös tietoverkkopalvelut. Noin puolet myynnistä tuli LanLink-palvelusta. Helsingin Puhelin yhdessä osakkuusyhtiö Datatien kanssa on markkinajohtaja Suomessa.

Datapalvelujen pääasiallisin kohde-ryhmä oli suuret ja keskisuuret yritykset. Toimialoista merkittävin oli finanssi, jolla toimintavuoden aikana laajennettiin Meritan, Osuuspankki-ryhmittymän ja Säästöpankkien dataverkkoratkaisuja. Yliopistoille ja korkeakouluille toimitettiin suurikapasiteettinen dataverkko (FUNET). Myös mediatoimiala kehittyi voimakkaasti.

Datapalveluiden myynnissä sovellusten merkitys oli entistä keskeisempää. Avainsovelluksia asiakkaille olivat internet ja sähköinen kaupankäynti, logistiikka, intranet, extranet, etättyö, työryhmätyöskentely, toiminnallinen verkottuminen tietoliikenteen tukemana sekä liikkuvuus.

Kolumbus-palvelut

Vuosi 1997 oli internet-palvelujen läpimurtovuosi. Minuuteissa laskettuna Helsingin Puhelin Oyj:n internet-

liikenne enemmän kuin kaksinkertais-
tui. Internet on yksi yhtiön strategisista
painopistealueista. Internet-käyttö –
sekä yhtiön omat että muiden operaat-
torien tarjoamat palvelut – lisää liiken-
nettä Helsingin Puhelimen perus-
puhelinverkossa, mutta myös data- ja
langattomissa verkoissa. Internet-
liikenteen osuus yhtiön puhelinverkon
kokonaisliikenteestä on jo yli 10 pro-
senttia.

Kolumbus-palveluiden kas-
vun selkeä painopiste oli inter-
netin liittymätuotteet. Internet-
markkinoita leimasi viime vuonna
voimakas hinta- ja markkina-
osuuskilpailu. Kolumbus onnistui
kasvattamaan merkittävästi mark-
kinaosuuttaan yrityskäytössä. Laa-
dun takaamiseksi panostettiin
palvelin- ja tietojärjestelmiin sekä
ulkomaanyhteyksiin. Sovellus-
kehityksen painopisteinä olivat
sähköisen kaupankäynnin järjes-
telmät.

Helsingin Puhelin Oyj
hankki syksyllä Kolumbus-tuote-
perheen rinnalle Megabaud Oy:n
osakekannan vahvistaakseen enti-
sestään asemaansa yhtenä merkit-
tävimmistä internet-palveluiden
tarjoajista.

Internet-markkinat ovat erit-
tään segmentoituneet. Alalietulo-
kynnys on pieni, mutta alalla py-
syminen on kallista. Kolumbus
on yksi kolmesta merkittävim-
mästä internet-palvelujen tuotta-
jista. Kolumbusen liikevaihto kasvoi
alan kokonaiskasvua nopeammin noin
kolminkertaiseksi edellisvuoteen verrat-
tuna.

Helsinki Arena 2000

Helsinki Arena 2000 -hanke edistyi
suunnitelmien mukaan ja sai osakseen
merkittävää huomiota niin kotimaassa
kuin kansainvälisestikin. Hankkeen
tavoitteena on luoda palvelukokonai-
suus, jonka avulla pääkaupunkiseudun
kotitaloudet voivat saada lähes kaikki

tarvitsemansa palvelut tietoverkkojen
välityksellä helposti ja edullisesti.
Arena-kehitykseen osallistuvat Helsingin
Puhelimen ja Helsingin kaupungin
ohella Helsingin kauppakamari, Hel-
singin kauppakorkeakoulu, Helsingin
Sanomat, Helsinki Televisio, Helsingin
yliopisto, IBM, ICL Data, Merita
Pankki, Nokia Telecommunications,
Novo Group, Pop & Jazz konservato-

teen avulla tarjottavien palvelujen jat-
kuva monipuolistuminen antavat mah-
dollisuuden siihen, että nämä liiketoi-
minta-alueet pysyvät vahvalla kasvu-
uralla myös jatkossa.

rio, Sibelius-akatemia, Svenska
handelshögskolan, Taideteollinen kor-
keakoulu, Teknillinen korkeakoulu ja
TT Tieto.

Tulevaisuuden näkymät

Tulevaisuudessa, jo ensi vuosikymme-
nellä, kaikissa yrityksissä ja kiihtyvään
tahtiin myös kodeissa on lanka-
puhelimien lisäksi käytössä nopea
dataliittymä erityyppisiin tietoverkko-
palveluihin sekä useita mobiililiittymiä.
Liittymämäärän kasvu sekä tietoliiken-

*Vuosi 1997 oli internet-palveluiden
läpimurtovuosi ja Helsingin
Puhelimen internet-liikenne
enemmän kuin kaksinkertaistui.
Kolumbus kasvatti vuoden aikana
merkittävästi markkinaosuuttaan
yrityskäytössä; kasvun selkeä
painopiste oli internetin liittymä-
tuotteet.*

Kotiasiakaspalvelut

*Railii Pohtola
Divisioonan johtaja*

Kotiasiakaspalvelut-divisioona vastaa Helsingin Puhelimen tuotteiden ja palvelujen myynnistä, markkinoinnista ja asiakaspalvelusta kotiasiakkaille sekä näihin liittyvistä asennus- ja huoltotoiminnoista.

Lisäksi divisioonaan kuuluu erillisenä liiketoiminta-alueena yleisöpuhelinpalvelut-osasto.

Helsingin Puhelin Oyj:llä oli toimintavuonna 1997 edelleen erittäin vahva markkina-asema kotiasiakkaiden liittymä- ja paikallispuhelimarkkinoilla sekä kaukopuheluissa. Markkinoita ei juuri menetetty, vaikka kilpailu on ollut vapaata jo yli vuoden ajan. Paikallispuhelinvolyyminä on pystytty viime vuosina jopa kasvattamaan ennen kaikkea PLUS-palvelujen ansiosta.

Ulkomaanpuheluissa markkinaosuus on saatu kasvamaan yli 30 prosenttiin ensi sijaisesti ulkomaille paljon soittaviin asiakasryhmiin kohdistettujen markkinointikampanjoiden avulla. Syyskuussa 1997 Helsingin Puhelin nousi alueensa markkinajohtajaksi ohitettuaan ensimmäistä kertaa pääkilpailijansa kotiasiaksluottimista soitettujen puheluminuuttien määrässä.

GSM-puhelinten ja -liittymien myynti kasvoi odotettua nopeammin. Koti-ISDN:n myynnissä varsinainen läpimurto tapahtui syksyllä. PLUS-palvelujen myynnissä kärkituotteina olivat Numeronäyttöpalvelu ja Kotivastaaja, joka sai 50 000. asiakkaansa syyskuussa. Vuoden aikana tuotiin markkinoille uusi GSM 1800 -tekniikkaan perustuva Citypuhelin, joka on ensimmäinen kuluttajille suunnattu langaton kaupunkipuhelinratkaisu maassamme.

Matkapuhelinten käytön kasvu on johtanut yleisöpuhelinpuhelinliikennetulojen laskuun. Puhelukorttitulojen osuus on loivasti kasvava. Vuoden 1997 lopussa yleisöpuhelimia on toimialueella noin 3 600. Syksyllä tuotiin markkinoille ensimmäinen Finnet-puhelukortti, joka toimii 24 eri Finnet-yhtiön alueella.

Asiakastyytyväisyys parani edelleen

Asiakkaiden tyytyväisyys nousi vuoden 1997 aikana niin myymälöiden, puhelimitse tapahtuvan asiakaspalvelun, asennuksen kuin yleisöpuhelinpalveluidenkin osalta. Asiakaspalautejärjestelmää kehitettiin edelleen vuoden aikana.

Kotiasiakkaita palvelee yhteensä seitsemän myymälää, jotka sijaitsevat suurissa kauppakeskuksissa. Puhelimitse asiakkaita palvelee maksuttomassa palvelunumerossa 0800-9-5001. Syksyllä 1997 avattiin Helsingin Puhelimen web-sivujen yhteyteen virtuaalimyymälä.

Asiakaspalvelun ja myynnin joustavuuden parantamiseksi jatkettiin tietojärjestelmien kehittämistä. Keskeisinä painopistealueina olivat graafisten käyttöliittymien ja sisäisen intranetin jatkokehittäminen.

Divisioonan myynti- ja markkinointiosasto osallistui laskutuksen uudistamishankkeeseen, jossa siirryttiin käyttämään sekunnintarkkaa veloitusta paikallispuheluissa ja 109-kaukopuheluissa. Uudistaminen näkyi asiakkaalle aikaisempaa paremmin eriteltyinä laskuna. Hankkeen myötä siirryttiin myös reaaliaikaiseen puheluerittelyyn ja näin parannettiin asiakaspalvelun sujuvuutta ja asiakkaan nopeampaa tiedonsaantia puhelusta.

Toiminnallisesti vuoden 1997 merkittävin tapahtuma oli Helsingin Puhelin Oyj:n osakeanti, johon liittyvä asiakaspalvelu hoidettiin divisioonan jakelukanavissa: maksuttomassa palvelunumerossa sekä myymälöissä. Tämän projektin läpiviemisessä onnistuttiin hyvin.

Koti-ISDN:n asennukset työllistävät merkittävässä määrin kenttäyksikköä, jossa panostettiin voimakkaasti asentajien ISDN-koulutukseen. Vuoden 1997 aikana aloitettiin laajamittainen oppisopimus-

koulutus, joka tähtää tietokoneasentajan tutkintoon.

Näkymät vuodelle 1998

Kotiasiakaspalvelut-divisioonan strategia-
na vuonna 1998 on asiakasläheisyys. Sillä
tarkoitetaan kilpailuedun saavuttamista
ylivoimaisen asiakastuntemuksen kautta ja
sen soveltamista prosessien suunnitteluun
ja palvelutarjontaan.

Strategian toteutumisen kannalta
erittäin tärkeässä asemassa on motivoitu-
nut henkilökunta. Tämän vuoksi henkilö-
kunnan koulutukseen panostetaan edel-
leen voimakkaasti. Lisäksi henkilökuntaa
pyritään motivoimaan entistä paremmin

uusilla ja uudistetuilla keskeisiä tavoitteita
tukevilla palkkiojärjestelmillä sekä kehittä-
mällä tehtävä- ja urakiertoa.

Tuotepuolella keskitytään langatto-
miin palveluihin ja tietoverkkotuotteisiin.
Lisäksi asiakkaille tarjotaan lankaliitty-
mään liittyviä lisäpalveluja. Tärkeimpiä
tuotteita vuoden 1998 aikana ovat City-
puhelin, GSM 050, Koti-ISDN, Kolum-
bus ja PLUS-palvelut.

*Helsingin Puhelimen ja
PC-SuperStore Oy:n välillä tehtiin
sopimus myymäläyhteistyöstä.
Kotiasiakkaita palveleva shop in
shop -myymälä Konalassa sijaitsevas-
sa PC-SuperStoren myymälässä
keskittyy tietoliikenne- ja
langattomiin tuotteisiin.*

Yritysassiakaspalvelut

Matti Carpén
Divisioonan johtaja

Yritysassiakaspalvelut-divisioonan vastuulla ovat myynti, markkinointi ja tekninen asiakaspalvelu yritysasiakkaille. Lisäksi tuotevastuulla ovat puhelinjärjestelmä- ja videoneuvottelutuotteet. Asiakaspohja muodostuu yrityksistä ja yhteisöistä siten, että suuryrityksiä palvellaan valtakunnallisesti. Valikoimissa ovat Helsingin Puhelimen ja muiden Finnet-yhtiöiden (mm. Radiolinja, Datatie, Kaukoverkko Ysi ja Finnet International) sekä tunnettujen laitevalmistajien tuotteet ja palvelut.

Yritysassiakaspalveluiden keskeisenä toiminnan lähtökohtana on asiakasläheisyyden lisääminen. Strategiana on toteuttaa yritysasiakkaille toimialakohtaisia järjestelmäratkaisuja, jotka sisältävät verkot, päätelaitteet sekä niiden toimintakonseptin. Helsingin Puhelin Oyj rakentaa siis tietoliikennekokonaisuuksia räätälöidysti asiakkaiden tarpeiden mukaan, mahdollistaen toimituksillaan asiakkaan oman liiketoiminnan tehostamisen.

Toimialakonsepti takaa asiakaslähtöisyyden

Toimialakonseptia sovelletaan teollisuuden, kaupan ja palveluiden, finanssin, vakuutuksen, julkishallinnon, kuntien, ope- tuksen ja kulttuurin, median sekä terveydenhuollon sektoreilla. Suomalaista tietoyhteiskuntaa rakennettaessa merkittäviä tietoverkkojen avulla toimintaansa ja palvelujaan uudistavia aloja ovat sosiaali- ja terveydenhuolto sekä korkeakoulu- ja koulumaailma. Näitä alueita varten perustettiin vuonna 1997 uudet toimialayksiköt.

Yhtiön markkina-asema on ollut varsin vahva finanssi-, kunnat-, media- ja vakuutusaloilla. Toimialamyynni keskittyi laajojen asiakaskohtaisten ratkaisujen toteutuksiin, joissa langattomuus, älyverkot, nopea datasiirto, ISDN ja internet olivat usein teknologiavetureina.

Teollisuustoimialassa suurin kauppa oli Metsäliitto-yhtymän kanssa tehty kokonaisvaltainen tietoliikennesopimus. Finanssi-toimialalla laajennettiin Meritan, Säästöpankkien ja Osuuspankkiryhmittymän dataverkkoratkaisuja. Vakuutus- toimialalla laajennettiin vastaavasti mm. Pohjolan, Yrittäjien Fennian ja A-Vakuutuksen verkkoja sekä käynnistettiin Lähi- vakuutuksen dataverkkoprojekti.

Muita merkittäviä kohteita olivat maailman tehokkaimpiin (155 Mbit/s) lukeutuvan yliopistojen ja korkeakoulujen dataverkon (FUNET) toimitus, yliopistojen ja korkeakoulujen soittosarjaratkaisut sekä Helsingille, Vantaalle ja Espoole tehdyt innovatiiviset verkkoratkaisut. Media- ja terveydenhuoltotoimialoilla pureu-

duttiin syvälle asiakkaiden liiketoimintaa tietoliikenteellä tukeviin kehitysprojekteihin.

Pk-asiakkaiden tietoliikennetarpeet voimakkaassa kasvussa

Pk-sektorin asiakkaiden tietoliikennetarpeet ovat kasvamassa alan keskimääräistä kasvua nopeammin. Pk-asiakkaat ovat heterogeeninen joukko ammatinharjoittajista valtakunnallisesti toimiviin monipisteyrityksiin. Helsingin Puhelimen markkina-asema pk-asiakkaissa on ollut vahva.

Kovassa kilpailussa divisioona suuntaa toimintaansa pk-asiakkaiden osalta asiakaslähtöisempään kokonaistarjontaan sekä ratkaisujen myyntiin. Tässä myynti- ja asiakaspalveluprosessin kehittäminen on ollut keskeisin projekti. Lisäksi Call center-, kenttämyynti- ja myymälätoiminnoissa on tehty muutoksia.

Loppuvuonna 1997 Helsingin Puhe-

Helsingin Puhelin solmi vuoden 1997 alussa toistaiseksi laajimman tietoliikennesopimuksensa Metsäliitto-yhtymän ja Myllykoski Oy:n kanssa. Sopimus kattaa kuuden Metsäliitto-yhtymään kuuluvan yrityksen data- ja puhpalvelut sekä kotimaassa että ulkomailla.

Kuva paperikoneen valvomosta Kirkiniemen paperitehtaalta.

lin avasi tietoliikennemyymälän PC-SuperStoren Konalan pisteeseen. Nyt pk-asiakkaalla on mahdollisuus hoitaa yhdestä pisteestä kokonaisvaltaisesti niin tietotekniikka- kuin tietoliikenne-asiat. Lisäksi pk-asiakkaita palvelee edelleen Forumin myymälä.

Toimintavuonna 1997 merkittävimmät muutokset pk-asiakkaiden kohdalla olivat internet-palveluiden kysynnän voimakas kasvu ja ISDN:n yleistyminen. Liikennepalveluissa kasvu painottui matkapuhelinliikenteeseen. Tuote- ja palvelukysynnässä on nähtävissä, että yrityksen koko ei enää ole ratkaiseva kysynnän kohdistumista ohjaava tekijä. Verkottumisella asiakkaat hakevat yhteistyömuotoja toisten yritysten kanssa ja sitä kautta mahdollisuuksia toimia uudella tavalla.

Palvelun laatu paranee edelleen

Asennus-, huolto- ja ylläpitotoiminoista vastaavien Finnet Centereiden maankattava verkosto vahvistui ja toimintaa olennaisesti tehostava tietojärjestelmä otettiin käyttöön. Tietojärjestelmä mahdollistaa mm. laajojen asiakasratkaisujen palvelutason jatkuvan seurannan ja raportoinnin. Yritysasiakkaiden tietoliikennesovellusten toimivuus eli koettu palvelun laatu kohosi selvästi ja vakavien häiriöiden määrä väheni.

Puhelinjärjestelmiin liittyvä asennusvolyymi kasvoi pk-puolella yli 10 prosenttia. Toimialoissa volyyymi säilyi ennallaan, mutta toimitusten sisältö monipuolistui älyverkkopohjaisten Diana-palvelujen myötä. Vaihteiden ja sarjapuhelinten myynti oli viime vuonna ennätykselliset noin 35 000 liittymää. Tuotealueena kasvoivat voimakkaimmin ISDN-liitännäiset järjestelmät.

Videoneuvottelutuotteissa Helsingin Puhelin toimii johtavan PictureTel-tuoteperheen maahantuojana ja jälleenmyyjänä. Tuotealueen myynti kasvoi voimakkaasti. Vuoden vaihteessa yhtiöllä oli lähes tuhat videoneuvotteluasiakasta Suomessa ja ulkomailla.

Edellytykset kasvulle hyvät

Tietoliikennemarkkinoiden vuotuiseksi kokonaiskasvuksi arvioidaan 12 - 15 prosenttia vuosituhannen vaihteeseen asti. Myös yritysasiakkaiden osalta odotukset ovat positiiviset, joten divisioonan suotuisalle kehitykselle on hyvät edellytykset. Etenkin pk-yrityksissä kasvu on nopeaa, kun esimerkiksi yritysten verkottuminen lisää tiedon siirron tarvetta.

Suuremmissa yrityksissä Helsingin Puhelimen odotukset vaihtelevat paitsi toimialan yleisen tilanteen myös niiden tietoliikennejärjestelmien tasosta riippuen. Julkisella sektorilla tietoliikennejärjestelmien kehitys on tähän asti ollut yksityissektoria hitaampaa. Tulevaisuudessa monissa toiminnoissa, esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuolto- sekä opetussektorilla, palveluita voidaan tietoverkkojen avulla runsaasti muuttaa ja kehittää entistä rationaalisemmiksi ja laadukkaammiksi.

Internetin käytön jatkuva leviäminen sekä erityisesti erilaiset intranet- ja extranet-järjestelmät lisäävät väijäämättä tietoliikennetarpeita ja tuovat näin Helsingin Puhelimelle uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Yhteystietopalvelut

Jarmo Leiniö
Divisioonan johtaja

Yhteystietopalvelut-divisioona muodostettiin vuoden 1997 alussa yhdistämällä kaksi pitkälti samaa tietokantaa hyödyntävää liiketoimintayksikköä, Informaatiopalvelut ja Luettelot. Divisioona vastaa keskitetysti konsernin yhteystietopalveluista.

Informaatiopalvelut

Keskeinen osa Informaatiopalveluita on 118-numeropalvelu. Se on Finnet-yhtiöiden ja Telecom Finlandin yhteiseen tietokantaan perustuva palvelu, jota nämä tarjoavat kukin omille asiakkailleen.

Helsingin Puhelin Oyj:n osuus numeroon 118 soitetuista tiedusteluista kasvoi vuoden aikana lähes 15 miljoonaan soittoon. Puhelumäärä kasvoi edellisvuodesta noin 11 prosenttia, mikä johtui lähinnä lisääntyneestä matkapuhelinten käytöstä. Kasvun arvioidaan jatkuvan vuoden 1998 aikana.

Kysynnän lisääntyessä keskeiseksi tavoitteeksi otettiin hyvä palvelutaso, jossa syksyn kuluessa saavutettiin asetetut tavoitteet.

Välitys- ja vastauspalvelut ovat call center -tyyppistä toimintaa, joka täydentää Helsingin Puhelimen palvelua yritysasiakkaille. Välityspalvelujen asiakkaina ovat isot yritykset ja virastot. Vastauspalvelut palvelee lähinnä pk-yrityksiä. Molempien yksiköiden liikevaihto ja toiminnan volyymi kasvoivat vuoden aikana.

Luettelot

Perinteinen Helsingin ja lähialueiden painettu puhelinluettelo pitää edelleen pintansa erilaisten sähköisten luetteloiden puristuksessa. Keväällä 1997 ilmestyneen luettelon myynti- ja toimitustyö oli tehty pääosin edellisen vuoden syksyllä.

Varsinaisilla hakemistosivuilla kasvu tasoittui. Keltaisten sivujen ilmoitustilaa sen sijaan myytiin noin kahdeksan prosenttia enemmän kuin vuoden 1996 luettelon. Luettelon painosmäärä oli edelleen suuri, 675 000 kappaletta. Valtaosa luetteloista jaettiin liittymäehtojen mukaisesti maksutta puhelinliittymien haltijoille.

Helsingin Puhelin julkaisi vuoden 1997 aikana lisäksi viisi OmaOsa-paikkaluetteloa. Yhtiön perinteisen toimialueen kattava Numero-CD -luettelo julkaistiin syksyllä 1997.

Uusi EU-direktiivi vaikuttaa vuonna 1998

Luettelotoimintaa ja informaatiopalveluita tulee vuonna 1998 koskettamaan EU-direktiivien pohjalta määriteltävä oikeus ja toisaalta velvoite myydä asiakkaan luettelohakemistoihin antamia tunnistetietoja. Uudet määräykset sisältyvät valmisteilla olevaan lakiin yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta. Lain voimaantulon yhteydessä tehdään tarvittavat muutokset myös telemarkkinalakiin.

Osakkuusyhtiöt

Oy Finnet Media Ab on Finnet-yhtiöiden luettelotoiminnan kehittämistä ja koordinaointia varten perustama yhtiö, josta Helsingin Puhelin Oyj omistaa 35 prosenttia. Sähköisellä puolella merkittävä avaus oli Finnet Median julkistama NumeroNetti, internetissä toimiva valtakunnallinen luettelotietojen hakemisto, joka otettiin kaupalliseen käyttöön vuoden 1998 alkupuolella. Yhtiön liikevaihto vuonna 1997 oli 33,0 miljoonaa markkaa (27,0 Mmk).

Suomen Numeropalvelu Oy hallinnoi valtakunnallista yhteystietokantaa, joka sisältää kaikki Suomen puhelinnumerot, myös matkapuhelintiedot, ja joka on pohjana kaikille yhteystietopalveluille. Kertomusvuoden aikana yhtiö siirtyi Suomen Keltaisten Sivujen tytäryhtiöstä Finnet Median (60 %) ja Telecom Finlandin (40 %) suoraan omistukseen.

Suomen Keltaiset Sivut Oy on Helsingin Puhelimen (30 %) yhdessä muiden Finnet-yhtiöiden ja Telecom Finlandin kanssa omistama yhtiö, joka keskittyy valtakunnalliseen luettelotilastoilmoitusten myyntiin. Keltaisten sivujen myynti kehittyi suotuisasti ja kasvoi 10 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Samalla yhtiö vahvisti panostustaan sähköiselle puolelle, jonka merkityksen odotetaan kasvavan lähivuosina.

Helsingin Puhelimen 118-vastauspalvelukeskuksessa on riittänyt kiirettä. Vuoden 1997 aikana vastattiin noin 15 miljoonaan tiedusteluun, mikä on noin 11 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tytäryhtiöiden liiketoiminta

Mäkitorppa Yhtiöt Oy

Mäkitorppa Yhtiöt -konserni myy matkaviestimiä sekä niihin liittyviä oheistuotteita ja palveluja. Yhtiö on yksi Suomen ja lähialueiden johtavista matkaviestintalan palvelutaloista. Yhtiön liiketoiminta koostuu kolmesta osa-alueesta, vähittäismyymälöistä, tukkutoiminnasta sekä ulkomaantoiminnasta tytäryhtiö Mobinterin kautta.

Mäkitorppa Yhtiöt Oy ja sen seitsemän tytäryhtiötä muodostavat konsernin. Matkaviestimiä yhtiö myy Suomen rajojen ulkopuolella mm. Virossa, Latviassa, Liettua ja Pietarin alueella. Vuoden 1998 tammikuussa käynnistyi uusi tytäryhtiö Kiovassa Ukrainassa.

Konsernin liikevaihto vuonna 1997 oli 296,2 miljoonaa markkaa (214,2 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 38,3 % (19 %). Koko konsernin kasvu oli markkinoiden varsin voimakasta kasvua vieläkin nopeampaa, joten yhtiön asema markkinoilla vahvistui entisestään. Tilivuotta voidaankin luonnehtia ennätyselliseksi ja yhtiön tähänastisen historian selvästi parhaimmaksi.

Ulkomaantoiminnan osuus oli merkittävä ja sen kasvu oli 52 %. Voimakkaimmin kasvoi alueellisesti matkapuhelinten myynti Liettua ja Virossa.

Konsernin liikevoitto vuonna 1997 oli 13,3 miljoonaa markkaa (2,9 Mmk), missä on kasvua edellisestä vuodesta 354 %. Konsernin voitto ennen satunnaiseriä oli 12,5 miljoonaa markkaa (1,9 Mmk). Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 131 henkilöä, joista ulkomailla 21. Mäkitorpan franchise-myymälöissä työskenteli edellä mainittujen lisäksi yhteensä 15 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj omistaa yhtiöstä 80 %.

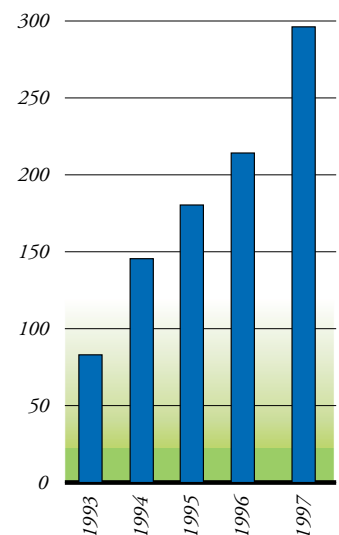
Mäkitorppa-myymäläketju on kasvanut parin viime vuoden aikana tunnetuksi valtakunnalliseksi erikoismyymäläketjuksi,

jonka pohjoisin myymälä on Kuusamossa ja eteläisin Helsingissä. Ketjuun kuuluu maaliskuussa 1998 jo 26 myymälää, joista kymmenen perustettiin vuoden 1997 aikana. Myymälöiden myynti vuoden 1997 aikana kaksinkertaistui edellisvuodesta (kasvu 102 %). Radiolinjan GSM 050 -matkapuhelinliittymien myynti kasvoi edellisvuodesta yli 133 %. Vuoden aikana toimitettujen puhelinten määrä oli 163 000 kappaletta, mikä on kaksinkertainen edellisvuoteen nähden.

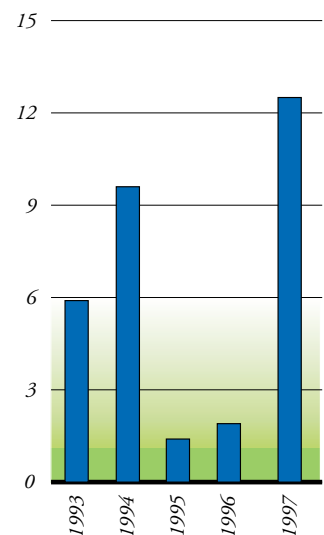

Muutaman viime vuoden aikana Mäkitorpan myymäläketju on laajentunut valtakunnalliseksi. Pohjoisin myymälä on Kuusamossa ja eteläisin Helsingissä. Kasvu on ollut nopeaa: maaliskuussa 1998 ketjuun kuuluu jo 26 myymälää, joista kymmenen perustettiin vuonna 1997.

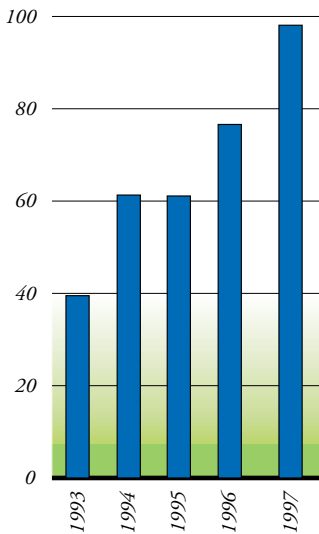
Mäkitorppa-konsernin liikevaihto, Mmk

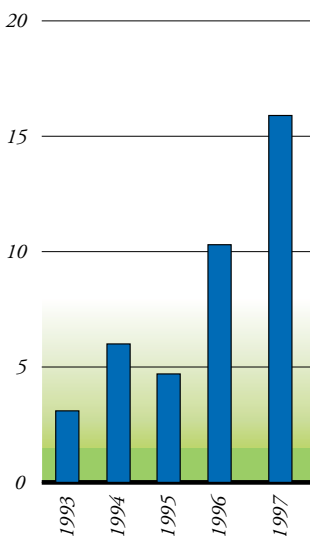
Mäkitorppa-konsernin voitto ennen satunnaiseriä, Mmk

Comptelin liikevaihto, Mmk

Comptelin voitto ennen satunnaiseriä, Mmk

Oy Comptel Ab

Oy Comptel Ab:n liiketoiminta muodostuu tele- ja tietoliikenneyrityksille suunnatuista asiakaskohtaisista systeemityöpalveluista sekä valmisohjelmistoihin perustuvista ratkaisuista. Yhtiö perustettiin vuonna 1986 silloisen Helsingin Puhelinyhdistyksen ulkoistaessa oman tietojenkäsittely-yksikkönsä. Comptel toimittaa edelleenkin merkittävimmän osan Helsingin Puhelimen systeemityöpalveluista.

Teletekniikan voimakas kehitys ja toimialan liberalisointi vaikuttivat edelleen myönteisesti yhtiön toimintaan. Yhtiön liikevaihto vuonna 1997 oli 98,1 miljoonaa markkaa (76,6 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 28 % (25 %). Kasvu oli markkinoiden keskimääräistä kasvua voimakkaampaa, joten yhtiön asema markkinoilla vahvistui entisestään. Liikevaihdosta viennin osuus oli 30,5 miljoonaa markkaa (17,1 Mmk) kasvun ollessa 78 %.

Yhtiön liikevoitto vuonna 1997 oli 14,8 miljoonaa markkaa (10,2 Mmk), missä on kasvua edellisestä vuodesta 45 %. Yhtiön voitto ennen satunnaiseriä oli 15,9 miljoonaa markkaa (10,3 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 204 henkilöä. Helsingin Puhelin omistaa Comptelista 96 %.

Kotimaassa Comptelin suurimpia systeemityöhankkeita olivat Helsingin Puhelimesta ja Päijät-Hämeen Puhelinyhdistykselle toimitetut, uudistetut laskutusjärjestelmät. Muita suuria hankkeita olivat matkapuhelin-, älyverkko- ja valtakunnallisiin palveluihin liittyvät kehitysprojektit.

Comptelin päätuote on puhelin keskustusten tilaaja- ja laskutustietojen hallintajärjestelmä, MDS (Mediation Device Solutions). Pitkäjänteinen panostus MDS-tuotteeseen ja ulkomaan toimintaan on onnistunut. MDS on käytössä yli 50 teleoperaattorilla Euroopassa, Kaukoidässä, Pohjois-Amerikassa ja Australiasa. Kaukaisimpina asiakkaina ovat Pacific Bell Mobile Systems San Franciscossa ja Vodafone Sydneyssä.

Comptelin päätuotetta, puhelinkeskusten tilaaja- ja laskutustietojen hallintajärjestelmää (MDS), on myyty yli 50 teleoperaattorille eri puolilla maailmaa.

Muun muassa Malaysian pääkaupungissa Kuala Lumpurissa operoiva Binariang käyttää Comptelin järjestelmää puheluiden hallintaan maailman korkeimmassa rakennuksessa, Twin Peaksissa.

Oy Heltel Ab

Oy Heltel Ab on Finnet-yhtiöiden tietoliikenne- ja tietojenkäsittelytuotteiden sekä niihin liittyvien palveluiden etsintään, tuotteistamiseen, maahantuontiin ja markkinointiin keskittyvä yhtiö. Yhtiön liikevaihto vuonna 1997 oli 169,6 miljoonaa markkaa (126,6 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 34 %. Yhtiön liikevoitto oli 9,9 miljoonaa markkaa (4,3 Mmk), missä on kasvua edellisestä vuodesta 131 %. Yhtiön voitto ennen satunnaiseriä oli 9,3 miljoonaa markkaa (4,4 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa päätoimisesti 27 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus yhtiöstä on 63 %.

Yhtiön toiminta on keskittynyt verkko- ja työasemasektoreille sekä niiden kanssa läheisessä synergiassa oleville tuotealueille. Yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä useiden monikansallisten tietoliikennealan johtavien kehittäjien ja valmistajien kanssa. Varsinaisten tuotteiden ohella panostettiin voimakkaasti huolto-, ylläpito-, koulutus- ja muiden lisäarvopalvelujen kehittämiseen.

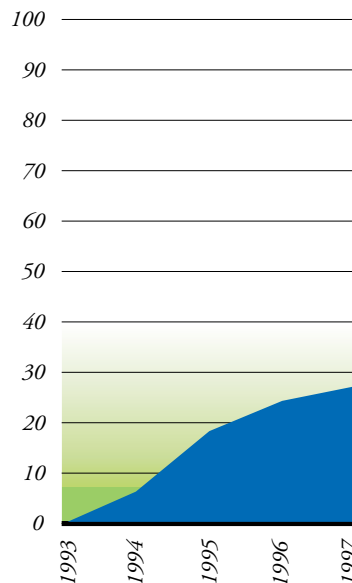
Helsinki TeleCom Deutschland GmbH

Yhtiö tarjoaa konsultointipalveluja Saksassa ensisijaisesti paikallisille kaupunki-kohtaisille teleoperaattoreille. Vuosi 1997 oli yhtiön toinen toimintavuosi, jonka aikana yhtiön tunnettuus valitussa asiakassegmentissä nousi merkittäväksi. Yhtiön liikevaihto oli 5,2 miljoonaa markkaa (5,4 Mmk) ja voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja -0,5 miljoonaa markkaa (-0,6 Mmk). Vuoden lopussa yhtiön palveluksessa oli 14 henkilöä.

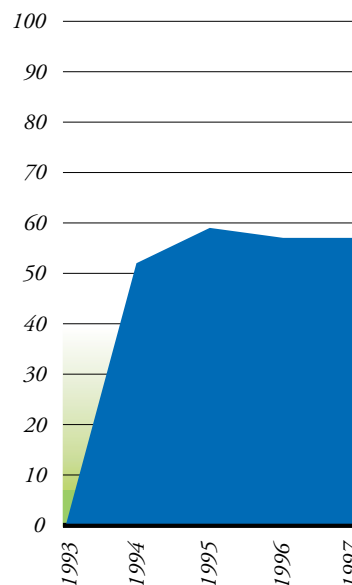
Megabaud Oy

Megabaud on vuoden 1994 alussa perustettu internet-operaattori. Helsingin Puhelin Oyj osti yhtiön osakekannan vuoden 1997 marraskuussa osaksi Kolumbusliiketoimintaansa vahvistaakseen entisestään asemaansa yhtenä merkittävimmistä internet-palvelujen tarjoajista. Yhtiön liikevaihto kertomusvuonna oli 3,9 miljoonaa markkaa (1,7 Mmk), missä on kasvua edellisestä vuodesta 125 %. Yhtiön liiketappio oli 20 000 markkaa (vuonna 1996 voittoa 0,2 Mmk). Vuoden lopussa yhtiön palveluksessa oli 11 henkilöä.

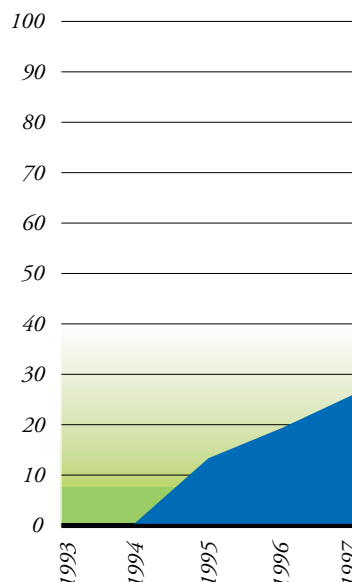
Finnet-ryhmän markkinaosuus ulkomaanpuheluissa 1993 - 1997

Finnet-ryhmän markkinaosuus kaukpuheluissa 1993 - 1997

Finnet-ryhmän markkinaosuus matkapuheluissa 1993 - 1997

Osakkuusyhtiöiden liiketoiminta

Oy Radiolinja Ab

Radiolinja perustettiin vuonna 1988 Suomen ensimmäiseksi GSM-operaattoriksi. Radiolinja-konsernin muodostavat emoyhtiö Oy Radiolinja Ab ja tytäryhtiöt Radiolinja Eesti AS, SIA Radiolinja Latvija sekä Globalstar Finland Oy. Mäkitorppa Yhtiöt Oy on myös Radiolinjan osakkuusyhtiö.

Radiolinja-konsernin liikevaihto oli 1 151,2 miljoonaa markkaa (605,7 Mmk), missä on kasvua edellisestä vuodesta 90 %. Radiolinja teki suunniteltua paremman tuloksen. Konsernin voitto ennen satunnaiseriä oli 100,0 miljoonaa markkaa (29,1 Mmk), missä on kasvua edellisvuodesta 243 %. Radiolinja-konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 411 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Radiolinjasta on 46 %.

Vuoden 1997 aikana GSM-liittymien määrä Radiolinjan verkossa kaksinkertaistui. GSM-verkon käyttäjiä oli vuoden lopussa 562 000. GSM-verkkoa rakennettiin ennätystahtia. Verkon rakentamisen pääpaino oli peittoalueen tiivistämisessä ja kapasiteetin kasvattamisessa Itä-Suomen ja Lapin ollessa alueellisia erityiskohteina. Radiolinjan verkossa välitettiin puhe-liikennettä kaksi kertaa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Radiolinja Eesti AS

Radiolinja Eesti aloitti kaupallisen toimintansa vuoden 1995 alussa, joten vuosi 1997 oli yhtiön kolmas toimintavuosi. Yhtiön liikevaihto vuonna 1997 oli 37,6 miljoonaa markkaa (11 Mmk), missä on kasvua edellisestä vuodesta 241 %. Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 59 henkilöä. Radiolinja Eesti on Helsingin Puhelimen osakkuusyhtiön Oy Radiolinja Ab:n tytäryhtiö, josta Helsingin Puhelin omistaa myös suoraan 44,9 %.

GSM-verkon rakentaminen Virossa eteni nopeasti ja vuoden lopussa yhtiön verkon piirissä asui jo yli 92 % Viron väestöstä.

Oy Datatie Ab

Oy Datatie Ab on datasiirtoyhteyksien tuottaja ja operaattori, joka vastaa Finnet-yhtiöiden valtakunnallisesta runkoverkosta sekä Datatie- ja Kolumbus EDI -tuotemerkeillä myytävistä tiedonsiirtopalveluista. Yhtiön liikevaihto vuonna 1997 oli 284,9 miljoonaa markkaa (242,0 Mmk) kasvun ollessa 17,7 %. Yhtiön liikevoitto nousi 21,4 miljoonaan markkaan edellisen vuoden 12,8 miljoonasta markasta. Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 53 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus Datatiesta on 22 %.

Datatie-palveluiden myynti kasvoi alan kasvua voimakkaammin, joten Datatien markkinaosuus kasvoi. Tärkeitä palveluja olivat erityisesti LanLink-verkkoratkaisut. Kertomusvuoden aikana otettiin käyttöön suuri-kapasiteettiset ATM-runkoverkot, joiden avulla palveluiden luotettavuus ja toiminta paranivat entisestään.

Kaukoverkko Ysi Oy

Vuonna 1993 perustettu Kaukoverkko Ysi Oy vastaa Finnet-ryhmän valtakunnallisen kaukoverkon suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta. Konsernin liikevaihto vuonna 1997 oli 196,6 miljoonaa markkaa (140,6 Mmk). Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 39,8 %. Konsernin voitto ennen satunnaiseriä oli 57,8 miljoonaa markkaa (39,5 Mmk). Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 51 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj:n omistusosuus yhtiöstä on 34 %.

Kaukoverkko Ysin välittämä kaukoverkkoliikenne kasvoi edellisen vuoden 1,6 miljardista minuutista 1,9 miljardiin minuuttiin. Kasvu edellisestä vuodesta oli 17,8 %. 109-kaukoliikenteen osuus oli välitetystä liikenteestä 59 %. Yhtiö säilytti markkinajohtajan aseman kaukoliikenteessä 109-puheluillaan. Markkinaosuus vuoden lopussa oli 54,8 % (54,2 %) puheluminuuteista laskettuna.

Oy Finnet International Ab

Vuosi 1997 oli vuonna 1994 perustetun ulkomaan liikennettä välittävän Finnet Internationalin neljäs toimintavuosi. Yhtiö tarjoaa kansainvälisiä telepalveluja Finnet-ryhmän koti- ja yritysasiakkaille. Yhtiön liikevaihto vuonna 1997 oli 307,1 miljoonaa markkaa (234,4 Mmk). Liikevaihdon kasvu oli 31 %. Yhtiön voitto ennen satunnaiseriä oli 57,3 miljoonaa markkaa (31,8 Mmk). Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 31 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj omistaa yhtiöstä 41 %.

Finnet Internationalilla on tytäryhtiönsä Linenet Oy:n kautta liiketoimintaa myös Virossa. Paikallisen Unineti Andmeside AS -nimisen datasiirtoyhteyksien osake-enemmistön osto heinäkuussa mahdollistaa liiketoiminnan laajentamisen nopeasti kasvavilla Viron datasiirtomarkkinoilla. Kasvava puhelin- ja internet-yhdysliikennettä naapurimaahan Ruotsiin helpottaa lokakuussa valmistunut uusi merikaapeli.

Oy Omnitele Ab

Oy Omnitele Ab on erikoistunut tietoliikenteen liiketoiminnan ja verkkojen suunnitteluun ja kehittämiseen sekä kotimaisilla että kansainvälisillä markkinoilla. Yhtiön liikevaihto kertomusvuonna oli 46 miljoonaa markkaa (42,3 Mmk), jossa on kasvua 9 %. Liikevaihdosta viennin osuus oli 12,5 miljoonaa markkaa. Vienti kasvoi edellisvuodesta 24 %. Yhtiön voitto ennen satunnaiseriä oli 5,0 miljoonaa markkaa (3,3 Mmk). Yhtiö työllistää 50 henkilöä. Helsingin Puhelin Oyj omistaa yhtiöstä 29 %.

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö

Konsernin kilpailuympäristöön vaikuttaa 1.6.1997 voimaan tullut telemarkkinalaki, joka helpottaa uusien telepalvelua tarjoavien yritysten pääsyä markkinoille ja asettaa mm. uusia velvoitteita Helsingin Puhelin Oyj:lle, jonka katsotaan olevan ns. huomattavan markkinavoiman yritys. Verkonvuokraus käynnistyi sopimus pohjaisesti eri operaattoreiden kanssa.

Suurin osa Finnet-ryhmään kuuluvista yhtiöistä hyväksyi toukokuussa aiesopimuksen, jonka pohjalta rakennetaan valtakunnallisista yhteisyhtiöistä konsernia. Konserniin kuuluisivat seuraavat yhtiöt: Oy Radiolinja Ab, Oy Datatie Ab, Kaukoverkko Ysi Oy, Oy Finnet International Ab sekä Finnet Logistiikka Oy. Aiesopimuksen mukaan konsernin omistajina olisi Finnet-yhtiöiden lisäksi muita suomalaisia yrityksiä ja yksityishenkilöitä. Konsernin muodostamisesta saavutettiin joulukuussa aiesopimuksen pohjalta neuvottelutulos, jonka käsittely puhelin-yhtiöiden hallintoelimissä on siirtynyt keväälle 1998.

Muuttuminen pörssiyhtiöksi

Tilikauden alussa Helsingin Puhelin Oyj:n koko osakekannan omisti Helsingin Puhelinyhdistys.

Yhtiön osakkeet siirrettiin arvosuusjärjestelmään 16.1.1997. Samassa yhteydessä osakkeiden lukumäärä muutettiin 2 016 osakkeesta 40 320 000 osakkeeksi, minkä jälkeen osakkeen uusi nimellisarvo on 5 markkaa. Ylimääräinen yhtiökokous 28.6.1997 päätti muutoksista yhtiön yhtiöjärjestykseen. Yhtiömuoto muuttui julkiseksi osakeyhtiöksi (Oyj). Yhtiölle tuli kaksi osakelajia, joista K-sarjan osakkeella on 5 ääntä ja E-sarjan osakkeella 1 ääni. K-sarjan osakkeella ei ole oikeutta osinkoon. K-sarjan osake voidaan muuntaa E-sarjan osakkeeksi sen omistajan vaatimuksesta. Muutokset tulivat voimaan 1.9.1997.

Ylimääräinen yhtiökokous 18.8.1997 päätti korottaa yhtiön 201,6 miljoonan markan osakepääomaa enintään 35,0 miljoonalla markalla toteuttamalla osakkeen-

omistajien merkintätuoikeudesta poiketen suunnatun osakeannin, PlusAnnin, Helsingin Puhelinyhdistyksen jäsenille ja konsernin henkilöstölle 12.9 - 23.10.1997. Sen lisäksi yleisöltä otettiin vastaan merkintävarauksia. PlusAnnissa oli merkittävänä 7 miljoonaa viiden markan nimellisarvoista E-osaketta. Osakeantiin liittyen yhtiö julkisti 18.8.1997 välitilinpäätöksen ajalta 1.1. - 30.6.1997.

Yhtiön hallitus päätti 18.8.1997 osakeannin johdosta jättää Helsingin Arvoperipörssille hakemuksen E-osakkeen ottamisesta pörssilistalle. E-osakkeen noteeraus pörssissä alkoi 25.11.1997.

Ylimääräinen yhtiökokous 28.8.1997 päätti E-osakkeiden merkintähinnaksi PlusAnnissa jäsenille 55 markkaa osakkeelta. Yleisön merkintävarausmaksua samoin kuin jäsenen lisämerkintävarausmaksua perittiin 85 markkaa osakkeelta. Henkilöstöannin merkintähinnaksi yhtiökokous päätti 77 markkaa osakkeelta. Yhtiö järjesti jäsenille mahdollisuuden luopua merkintäoikeudestaan myymällä sen yhtiön kautta lisämerkintävarauksia tehneille jäsenille hintaan 30 markkaa osakkeelta.

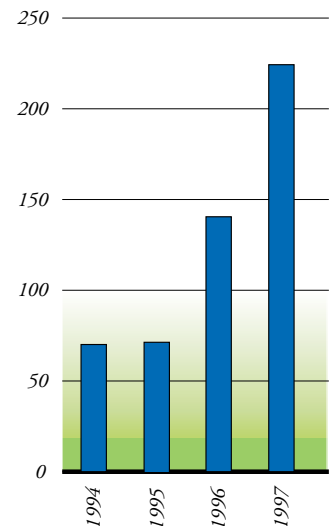
Yhtiön hallitus päätti 15.9.1997 keskeyttää yleisön merkintävarausten vastaanoton merkintävarausten runsauden vuoksi. Yleisön merkintävarauksia tehtiin noin 26 miljoonan osakkeen edestä.

Helsingin Puhelin Oyj sai osakeannissa noin 108 000 uutta omistajaa. Henkilöstöantiin osallistui noin 1 550 henkilöä. Sekä jäsenille suunnattu anti että henkilöstöanti ylimerkittiin.

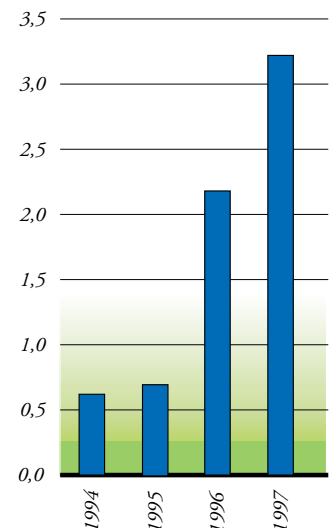
Osakeannin jälkeen yhtiön osakepääoma on 236 596 300 markkaa. Yhtiöllä on 32 320 000 kappaletta K-osakkeita, jotka omistaa Helsingin Puhelinyhdistys, sekä 14 999 260 kappaletta E-osakkeita, joista Helsingin Puhelinyhdistys omistaa 8 000 000 kappaletta.

Ennen osakeantia Helsingin Puhelinyhdistyksen omistusosuus Helsingin Puhelin Oyj:ssä oli 100 % ja äänivalta 100 %. Osakeannin jälkeen yhdistyksen omistusosuus on 85,2 % ja äänivalta 96,0 %. PlusAnnin pääjärjestäjänä toimi

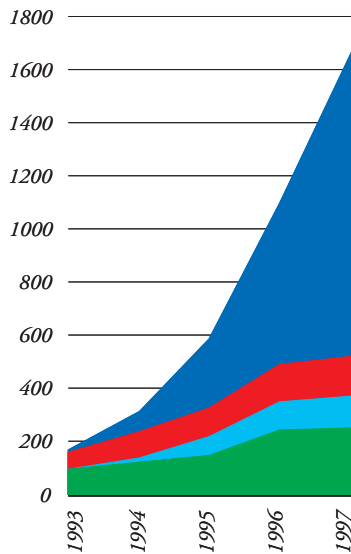
Konsernin liikevoitto, Mmk

Tulos/osake, mk

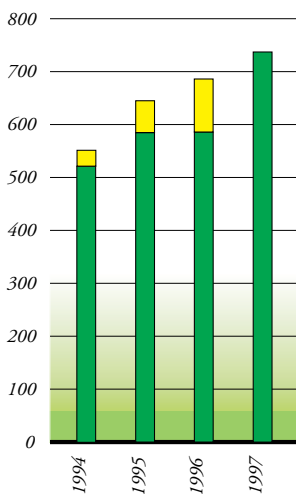

Operaattoritoimintaa harjoittavien osakkuusyhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto, Mmk

Radiolinja
Kaukoverkko Ysi
Finnnet International
Datatie

Konsernin bruttoinvestoinnit, Mmk

■ leasingrahoituksella

Postipankki Oy. Muina järjestäjinä toimivat Enskilda Securities, Skandinaviska Enskilda Banken AB (Publ) ja SBC Warburg Dillon Read.

Liikevaihdon kehitys

Puhelinliikenteen kasvu jatkui, erityisesti matka- ja ulkomaanpuheluissa. Matkapuhelien määrän kasvu lisäsi myös lanka- ja matkapuhelinverkkojen välistä liikennettä. Lankaverkossa kotimaan kaukpuhelinliikenne väheni lievästi. Helsingin Puhelin Oyj:ssä suoritettu osakeanti lisäsi osuusliittymien kysyntää. Osakeanti lisäsi osuusliittymien määrää mm. siksi, että varaustodistuksia vaihdettiin osuusliittymiksi.

Lähipuheluiden hinnoittelun uudistamisesta tehtiin päätös kesäkuussa. Puhelinkeskusten täysdigitalisoinnin ansiosta puhelut voidaan hinnoitella ja eritellä aikaisempaa tarkemmin. Lähipuheluiden sykäyspohjaisesta hinnoittelusta luovuttiin 1.11.1997, jonka jälkeen niiden hinnoittelun perustana on aloitushinta ja sekuntipohjainen aikaosa. Uudessa hinnoittelutavassa otettiin huomioon kuluttajien puhelimenkäytön muutokset ja mm. internet-käytön yleistymisen.

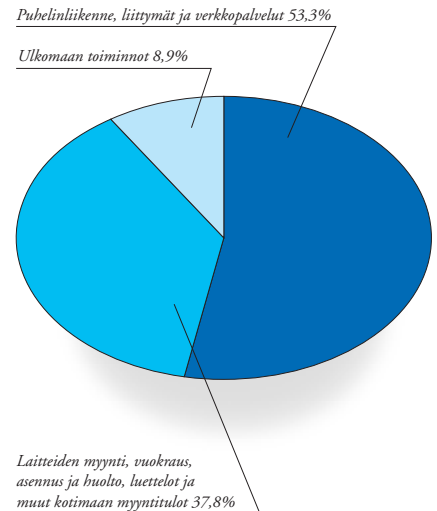
Konsernin liikevaihto oli 2 566 miljoonaa markkaa. Liikevaihto kasvoi tilikauden aikana 336 miljoonaa markkaa.

Liikevaihdon jakauma, miljoonaa markkaa

	1997	1996	Muutos
Emoyhtiö Helsingin Puhelin Oyj	2 152	1 943	+11 %
Tytäryhtiöt	578	429	+35 %
Konsernin sisäinen myynti	-164	-142	+15 %
Konserni yhteensä	2 566	2 230	+15 %

Emoyhtiön liikevaihdosta puhelinliikenteen sekä liittymä- ja verkkopalvelujen liikevaihto oli lähes 1 400 miljoonaa markkaa eli noin kaksi kolmasosaa. Liikevaihdosta 227 miljoonaa markkaa (140 Mmk) kertyi ulkomaan toiminnosta. Vientitoiminta toteutui pääosin tytäryritysten kautta. Ulkomaantoimintojen myyntituottojaan lisäsivät eniten tytäryh-

Konsernin liikevaihdon jakauma 1997

tiöt Mäkitorppa Yhtiöt -konserni ja Oy Comptel Ab.

Puhelinliikenteen laskutus kokonaisuudessaan kasvoi noin 8 %. Erityisesti matka- ja ulkomaanpuheluiden määrät lisääntyivät merkittävästi. Yhdysliikennetilitykset muille puhelinyhtiöille (mukaan luettuna osakkuusyhtiöt) kasvoivat lähes vastaavasti, joten puhelinliikenteen nettotuottojen kasvuksi tuli noin 2 %. Kysynnän kasvu jatkui voimakkaana yritysasiakkaiden verkkopalveluissa, joista kertyi liikevaihtoa lähes 500 miljoonaa markkaa (+26 %). Verkkopalvelujen suurin kasvu toteutui datatuotteissa.

Tytäryhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 578 miljoonaa markkaa, kasvua edellisestä vuodesta 149 miljoonaa markkaa.

Osakkuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 2 629 miljoonaa markkaan, kasvua edellisestä vuodesta 873 miljoonaa markkaa (+50 %). Liikevaihdon kasvu jatkui erittäin voimakkaana Helsingin Puhelin Oyj:n suurimmassa osakkuusyhtiössä, Oy Radiolinja Ab:ssä. Radiolinja-konsernin liikevaihto oli 1 151 miljoonaa markkaa (606 Mmk), kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 90 %.

Tuloskehitys

Konsernin liikevoitto oli 224 miljoonaa markkaa (140 Mmk), eli kasvua edellis-

vuoteen verrattuna on 60 %. Liikevoiton kasvusta 59 miljoonaa markkaa tuli emoyhtiön ja tytäryhtiöiden toiminnasta sekä 25 miljoonaa markkaa osakkuusyritysten voitoista. Henkilöstökuluja lisäsi emoyhtiön eläkesäätiön toimintapääoman kartuttamiseksi suoritettu 20 miljoonan markan kannatusmaksuerä. Konsernin tulosta heikensi 16,5 miljoonan markan arvonalennuspoisto Kiinteistö Oy Kutomotie 16:n kiinteistöstä. Luotto-tappioita kirjattiin 7 miljoonaa markkaa (23 Mmk). Muihin rahoituskuluihin sisältyy osakeantikuluja 13 miljoonaa markkaa. Konsernin sijoitetun pääoman tuotto-prosentti nousi 8,6 %:iin (6,4 %).

Konsernin voitto ennen satunnaiseriä ja veroja oli 188 miljoonaa markkaa (114 Mmk). Välittömiin veroihin sisältyy veroja aikaisemmilta tilikausilta 11,5 miljoonaa markkaa, jotka aiheutuivat siitä, että eläkesäätiön vastuuvajauksen kulukirjausta ei kokonaan hyväksytty vähennyskelpoiseksi menoksi vuoden 1996 verotuksessa.

Konsernin osuus osakkuusyritysten tuloksista oli 56 miljoonaa markkaa (31 Mmk).

Konsernin tulos/osake oli 3,22 markkaa (2,18 mk) ja oma pääoma/osake 47,22 markkaa (41,31 mk).

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat suuruudeltaan 737 miljoonaa markkaa (vuonna 1996: 686 Mmk, johon sisältyy 100 Mmk leasing-rahoitettuja investointeja). Investoinneista suurin osa, 720 miljoonaa markkaa, oli emoyhtiön investointeja. Langattomien verkkojen rakentamiseen, perusverkkojen laajenuksiin ja muihin infrastruktuuri-hankkeisiin investoitiin 413 miljoonaa markkaa, kiinteistöihin 38 miljoonaa markkaa, vuokrattaviin asiakaslaitteisiin 94 miljoonaa markkaa sekä koneisiin, kalustoihin ja muihin hankintoihin 156 miljoonaa markkaa. Lisäksi osakkuusyritysten ja muiden yhtiöiden osak-

keisiin sijoitettiin 36 miljoonaa markkaa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Helsingin Puhelin Oyj:n Tutkimuskeskuksen suurimmat panostukset vuonna 1997 kohdistuivat kansainvälisiin EU- ja Eurescom-projekteihin sekä kansallisiin Tekes-projekteihin. Viimeksi mainituista merkittävimpiä olivat kansalliseen multimediaohjelmaan (KAMU) kuuluvat projektit, joiden tuloksia hyödynnetään Helsinki Arena 2000:n nimellä kulkevan multimediaverkon toteuttamisessa. Samaa tarkoitusta palvelee EU:n tutkimushanke Infocities, johon yhtiö osallistuu yhdessä Helsingin kaupungin kanssa. Tutkimuskeskuksen kansainvälisiä ja kansallisia projekteja on lisäksi hyödynnetty emoyhtiön myyntiyrityksissä, mm. media- ja opetusaloilla sekä kuntatoimialalla.

Tutkimuskeskuksen osallistuminen Eurescom-projekteihin lisääntyi huomattavasti. Tutkimuskeskuksen edustaja on mukana kuuden kansainvälisen operaattorin muodostamassa Strategic Studies Management group -johtoryhmässä, joka vastaa Eurescomin strategisista tutkimuksista.

Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat tilikauden aikana 55,2 miljoonaa markkaa (46,8 Mmk).

Rahoitusasema

Konsernin rahoitusasema säilyi koko vuoden hyvänä. Vuoden loppupuolella toteutettu osakeanti lisäsi omaa pääomaa 443,5 miljoonalla markalla.

Pitkäaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 750 miljoonaa markkaa (749 Mmk), josta eläkelainojen osuus oli 721 miljoonaa markkaa. Konsernitaseen loppusumma oli 3 915 miljoonaa markkaa (3 289 Mmk).

Konsernin omavaraisuusaste oli 59,6 % (vuoden alussa 53,4 %).

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli vuoden päättyessä 3 872 henkilöä (3 655). Ti-

likauden aikana konsernin palveluksessa oli keskimäärin 3 814 (3 736) henkilöä.

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 3 475 henkilöä (3 457). Henkilöstön määrä vuoden päättyessä oli 3 489, mikä on 134 henkilöä enemmän kuin vuoden 1996 päättyessä. Vuoden aikana avautui 266 työpaikkaa, joista 103 täytettiin yhtiön sisäisin siirroin. Tuotannollisista syistä vähennettiin 29 henkilöä.

Työn laadun ja asiakastyytyvyyden nostamiseen tähtäävä HPY:n Tapa -hanke eteni vaiheeseen, jossa keväällä toteutettiin Suomen laatupalkintokriteerin mukainen itsearviointi. Sen perusteella käynnistyi useita uusia kehityshankkeita. Syksyllä käynnistettiin laaja kehityskeskusteluvalmennus koko esimieskunnalle. Keskustelujen tavoitteena on avoimuuden ja muutostalouden lisääminen selventämällä yrityksen arvoja ja tavoitteita sekä kunkin yksilön roolia näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Sovelletussa toimintamallissa työkykyä ei pyritä edistämään vain yksilön ominaisuutena, vaan ennen kaikkea työn ja työyhteisön laatua kehittämällä. Vuoden aikana tehtiin myös perusteellinen selvitys koko henkilöstötoiminnoista. Siihen perustuva kehitysohjelma käynnistyi vuoden loppupuolella. Ohjelman tavoitteena on muodostaa henkilöstövoimavaroista ja henkilöjohtamisesta yhtiön liiketoiminnan päämääriä tukeva kilpailuetu, jonka avulla varmistetaan myös onnistuminen osaavien ihmisten rekrytoinnissa.

Konsernirakenne ja organisaatiouudistukset

Helsingin Puhelin Oyj ja sen tytäryhtiöt, joista merkittävimmät ovat Mäkitorppa Yhtiöt Oy, Oy Heltel Ab ja Oy Comptel Ab, muodostavat konsernin. Helsingin Puhelin Oyj osti 18.11.1997 vahvistetulla kaupalla

internet-operaattorina toimivan Megabaud Oy:n osakekannan. Tytär-yhtiöiden lisäksi yhtiöllä on merkittäviä vähemmistöosuuksia valtakunnallista ja kansainvälistä tietoliikennettä hoitavista yrityksistä. Näiden osakkuus-yhtiöiden muina omistajina on Finnet-ryhmään kuuluvia puhelinyhtiöitä sekä muita kotimaisia yrityksiä ja yksityishenkilöitä.

Helsingin Puhelin Oyj ja Helsingin Puhelinyhdistys eriyttivät johto-organisaatioitaan 1.5.1997 alkaen. Toimitusjohtaja Kurt Nordman siirtyi yhtiön hallituksen päätoimiseksi puheenjohtajaksi. Hän on myös Helsingin Puhelinyhdistyksen toimitusjohtaja ja toimii tässä ominaisuudessa Helsingin Puhelinyhdistys -konsernin pääjohtajana. Helsingin Puhelin Oyj:n toimitusjohtajaksi nimitettiin yhtiön varatoimitusjohtaja Matti Mattheiszen.

Yhtiön hallituksen muodostivat 21.4.1997 saakka yhtiön toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt, Kurt Nordman puheenjohtajana ja jäseninä Matti Mattheiszen, Jukka Alho, Jarmo Kalm ja Ann-Maj Majuri-Ahonen.

Helsingin Puhelin Oyj:n hallintoneuvosto valitsi 21.4.1997 yhtiölle uuden hallituksen. Hallituksessa on yhdeksän jäsentä, joista enemmistö tulee konsernin ulkopuolelta liike-elämän ja tiedeyhteisön piiristä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin pääjohtaja Kurt Nordman ja jäseniksi hallintojohtaja Riitta Backas, konsernijohtaja Matti Ilmari, hallituksen puheenjohtaja Raulo Kousa, rehtori Paavo Uronen ja varapääjohtaja Ossi Virolainen (hallituksen varapuheenjohtaja) sekä Helsingin Puhelin Oyj:n toimitusjohtaja Matti Mattheiszen ja varatoimitusjohtajat Jukka Alho ja Jarmo Kalm.

Myös emoyhtiön operatiivinen organisaatio uudistettiin 1.5.1997 alkaen. Yhtiön liiketoiminta jaettiin viiteen divisioonaan, joiden vastualueet ovat markkinointi ja myynti kotiasiakkaille, markkinointi ja myynti yritysasiakkaille, data-, radio- ja Ko-

lumbus-palvelut, yhteystietopalvelut sekä viidentenä liikenne- ja verkostotuotteet, johon kuuluu myös tutkimus- ja tuotekehitys sekä yhtiön kansainvälinen toiminta.

Hallintoelimet

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 6.4.1997. Hallintoneuvoston jäseniksi valittiin Carl Johan Adolfsson, Erkki Helaniemi, Harri Holkeri, Raimo Ilaskivi, Tuulikki Juusela, Ingvar S. Melin, Reino Paasilinna, Kari Piimies ja Pekka Saarnio. Hallintoneuvosto valitsi puheenjohtajaksi Harri Holkerin ja varapuheenjohtajaksi Reino Paasilinnan.

Vuoden aikana pidettiin viisi ylimääräistä yhtiökokousta. Näissä kokouksissa päätettiin hallitusta ja yhtiön toiminimen kirjoittamista koskevien yhtiöjärjestyksen pykälien muuttamisesta, yhtiön muuttamisesta julkiseksi osakeyhtiöksi, osakkeiden jakamisesta K- ja E-osakkeiksi, osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä sekä siihen liittyvät osakeannin ehdot.

Vuoden 1997 varsinaisina tilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö SVH Coopers & Lybrand Oy, Lasse Lehti HTM ja Leo Laitinmäki KHT sekä varatilintarkastajina Anneli Lindroos KHT ja Matti Pirnes HTM.

Vuoden 1997 valvontatilintarkastuksen hoiti KHT-yhteisö SVH Coopers & Lybrand Oy.

Vuoden 1997 aikana hallintoneuvosto kokoontui 6 kertaa ja hallitus 26 kertaa.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Helsingin Puhelinyhdistys päätti 9.1.1998 lopettaa osuustodistusten uusmyynnin 12.1.1998. Myynnin lopettaminen perustui Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston vuonna 1995 tekemään päätökseen, jonka mukaan osuustodistusten enimmäismääräksi asetettiin 575 000 kappaletta. Vuokra- ja sijoitusliittymän haltijoille varattiin tässä yhteydessä oikeus lunas-

taa liittymänsä osuusliittymäksi 15.2.1998 mennessä. Näitä lunastuksia tehtiin 1 615 kappaletta. Tämän jälkeen osuustodistusten yhteismäärä on noin 555 000 kappaletta. Lisäksi Helsingin Puhelinyhdistys pitää varastossaan noin 6 500 osuustodistusta kaikkien varaustodistusten vaihtamiseksi osuusliittymiksi. Näille vaihdoille ei ole asetettu aikarajaa. Päätös merkitsi, että Helsingin Puhelin Oyj ei tämän jälkeen myy enää uusia osuusliittymiä.

Helsingin Puhelin Oyj -konserni on hankkinut omistukseensa Tampereen Puhelin Oyj:n osakkeita ko. yhtiön osake- ja omistusjärjestelyjen yhteydessä. Helmikuun 25. päivänä 1998 konsernin omistuksessa oli n. 3,1 miljoonaa Tampereen Puhelimen osaketta.

Vuoden 1998 näkymät

Konsernin toimiala kuuluu voimakaimmin kehittyvien alojen joukkoon niin kotimaassa kuin ulkomailakin. Markkinoita vauhdittaa toimialan yleinen nopea kehitys ja etenkin matkapuhelinliikenteen voimakas kasvu. Telemarkkinoiden vapautuminen Euroopassa antaa konsernille uusia toimintamahdollisuuksia. Investoinnit pysyvät viime vuosina toteutuneella tasolla. Merkittäviä panostuksia kohdistetaan mm. GSM- ja DCS-järjestelmiin sekä multimediahankkeisiin. Konsernin liiketoiminnan arvioidaan näiden näkymien perusteella kasvavan edelleen riipeästi ja kannattavuuden paranevan.

Konsernituloslaskelma

Mmk		1.1. - 31.12.1997	1.1. - 31.12.1996
Myyntituotot		3 114,2	2 703,0
Yhdysliikennemaksut muille puhelinyhtiöille		<u>-548,6</u>	<u>-473,0</u>
Liikevaihto	(1)	2 565,6	2 230,0
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		1,9	2,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		56,1	31,4
Liiketoiminnan muut tuotot		11,4	10,3
Kulut:	(2)		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana		499,3	427,2
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		5,0	-13,6
Ulkopuoliset palvelut		376,7	301,3
Henkilöstökulut	(3)	758,5	695,2
Vuokrat		87,4	80,5
Muut kulut		<u>206,3</u>	<u>198,6</u>
		<u>-1 933,2</u>	<u>-1 689,2</u>
Käyttökate		701,8	584,6
Poistot:	(4)		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		-475,5	-442,3
Konserniliikearvon poisto		-1,9	-1,8
Liikevoitto		224,4	140,5
Rahoitustuotot ja -kulut:	(5)		
Osinkotuotot		0,1	
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		1,1	2,0
Muut korkotuotot		24,4	24,0
Muut rahoitustuotot		1,9	0,4
Korkokulut		-47,5	-50,2
Muut rahoituskulut		<u>-16,4</u>	<u>-2,5</u>
		<u>-36,4</u>	<u>-26,3</u>
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja		188,0	114,2
Satunnaiset tuotot ja kulut:	(6)		
Satunnaiset kulut			-51,2
Voitto ennen veroja		188,0	63,0
Välittömät verot:			
Tilikaudelta		-9,0	-7,7
Aikaisemmilta tilikausilta		-11,5	0,3
Laskennallisen verovelan muutos		-31,2	-4,0
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta		136,3	51,6
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		<u>-3,8</u>	<u>-0,6</u>
Konsernin voitto tilikaudelta		<u>132,5</u>	<u>51,0</u>

Konsernitase

Mmk	31.12.1997	31.12.1996
VASTAAVAA		
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(7), (8)	
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4,5	3,6
Konserniliikearvo	4,6	3,8
Muut pitkävaikutteiset menot	87,7	76,9
	<u>96,8</u>	<u>84,3</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	41,9	41,6
Rakennukset ja rakennelmat	465,7	494,8
Telelaitteet, koneet ja kalusto	1 664,2	1 434,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30,2	23,8
	<u>2 202,0</u>	<u>1 994,3</u>
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(9)	
Osakkuusyrittösoyakkeet	251,8	184,3
Muut osakkeet ja osuudet	29,1	19,8
	<u>280,9</u>	<u>204,1</u>
Vaihto- ja rahoitusomaisuus		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	45,8	52,3
Keskeneräiset tuotteet	10,7	8,7
Valmiit tuotteet/Tavarat	30,3	28,8
Ennakkomaksut	18,3	17,3
	<u>105,1</u>	<u>107,1</u>
Saamiset	(10), (11)	
Myyntisaamiset	467,5	446,6
Lainasaamiset	16,0	26,3
Siirtosaamiset	75,8	60,9
Muut saamiset	3,4	9,4
	<u>562,7</u>	<u>543,2</u>
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	627,7	334,3
Rahat ja pankkisaamiset	39,9	21,8
	<u>3 915,1</u>	<u>3 289,1</u>

Mmk		31.12.1997	31.12.1996
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(12)		
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		236,6	201,6
Vararahasto		1 108,1	1 108,1
Ylikurssirahasto		408,5	
		<u>1 753,2</u>	<u>1 309,7</u>
Vapaa oma pääoma			
Liittymismaksut		9,0	3,7
Kertyneet voittovarot		388,5	346,5
Tilikauden voitto		132,3	51,0
		<u>529,8</u>	<u>401,2</u>
Vähemmistöosuus		48,5	45,1
Varaukset			
Pakolliset varaukset	(13)	3,1	1,5
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	(14)		
Joukkovelkakirjalainat		2,2	6,5
Lainat rahoituslaitoksilta		26,5	20,6
Eläkelainat		720,9	721,4
Laskennallinen verovelka		157,6	126,4
		<u>907,2</u>	<u>874,9</u>
Lyhytaikainen			
Ostovelat		263,4	230,3
Siirtovelat		215,4	197,3
Muut lyhytaikaiset velat	(15)	194,5	229,1
		<u>673,3</u>	<u>656,7</u>
		<u><u>3 915,1</u></u>	<u><u>3 289,1</u></u>

Konsernirahoituslaskelma

Mmk	I.I. - 31.12.1997	I.I. - 31.12.1996
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Käyttökate	701,8	584,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-36,4	-26,3
Satunnaiset erät		-51,2
Verot	-20,5	-7,4
Osakkuusyrietykset	-44,6	-26,1
Tulorahoitus yhteensä	600,3	473,6
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/vähennys (+)	2,0	-16,0
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-)/vähennys (+)	-30,7	74,0
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+)/vähennys (-)	30,3	29,5
	1,6	87,5
Liiketoiminnasta saadut varat yhteensä	601,9	561,1
Investoinnit		
Investoinnit käyttöomaisuuteen		
Tontit ja rakennukset	37,6	46,3
Keskukset ja johtoverkko	412,8	365,5
Telepäätelaitteet	94,2	66,2
Muut koneet ja kalusto	123,0	59,9
Osakkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	69,6	48,0
	737,2	585,9
Käyttöomaisuuden myyntitulot	-7,3	-9,8
	729,9	576,1
Rahoitusylijäämä/-alijäämä	-128,0	-15,0
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	11,1	11,9
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	1,0	40,1
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	-12,0	-27,1
Osingonjako	-8,0	
Osakeanti	443,5	
Liittymismaksujen lisäys	5,2	0,6
Oikaisuerät	-1,4	0,3
	439,4	25,8
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	311,4	10,8
Taseen mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	311,4	10,8

Emoyhtiön tuloslaskelma

Mmk		1.1. - 31.12.1997	1.1. - 31.12.1996
Myyntituotot		2 700,3	2 415,7
Yhdysliikennemaksut muille puhelinyhtiöille		-548,6	-473,0
Liikevaihto	(1)	2 151,7	1 942,7
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		1,9	2,1
Liiketoiminnan muut tuotot		10,8	9,2
Kulut:	(2)		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana		212,7	213,0
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		6,6	-1,1
Ulkopuoliset palvelut		394,2	314,0
Henkilöstökulut	(3)	694,5	647,7
Vuokrat		87,2	78,5
Muut kulut		172,8	171,0
		-1 568,0	-1 423,1
Käyttökate		596,4	530,9
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	(4)	-444,6	-430,0
Liikevoitto		151,8	100,9
Rahoitustuotot ja -kulut:	(5)		
Osinkotuotot		18,4	9,6
Korkotuotot		25,7	25,4
Korkokulut		-45,8	-47,6
Muut rahoituskulut		-14,7	-1,8
		-16,4	-14,4
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja		135,4	86,5
Satunnaiset tuotot ja kulut:			
Satunnaiset tuotot	(6)	3,0	3,0
Satunnaiset kulut			-51,1
		3,0	-48,1
Voitto ennen varauksia ja veroja		138,4	38,4
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	(4)	-115,0	-17,2
Välittömät verot:			
Tilikaudelta		-3,5	-5,4
Aikaisemmilta tilikausilta		-11,5	0,2
Tilikauden voitto		8,4	16,0

Emoyhtiön tase

Mmk	31.12.1997	31.12.1996
VASTAAVAA		
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(7), (8)	
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	85,1	73,4
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	20,2	20,1
Rakennukset ja rakennelmat	364,2	371,5
Telelaitteet, koneet ja kalusto	1 633,8	1 409,6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30,2	23,7
	<u>2 048,4</u>	<u>1 824,9</u>
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(9)	
Osakkeet ja osuudet	298,2	262,3
Vaihto- ja rahoitusomaisuus		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	46,2	52,9
Keskeneräiset tuotteet	10,7	8,7
Ennakkomaksut	18,3	17,3
	<u>75,2</u>	<u>78,9</u>
Saamiset	(10), (11)	
Myyntisaamiset	428,7	422,3
Lainasaamiset	50,2	48,0
Siirtosaamiset	56,3	50,4
Muut saamiset	0,9	4,0
	<u>536,1</u>	<u>524,7</u>
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	627,7	334,1
Rahat ja pankkisaamiset	16,8	10,7
	<u>3 687,5</u>	<u>3 109,0</u>

Mmk		31.12.1997	31.12.1996
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(12)		
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		236,6	201,6
Vararahasto		1 108,1	1 108,1
Ylikurssirahasto		408,5	
		<u>1 753,2</u>	<u>1 309,7</u>
Vapaa oma pääoma			
Liittymismaksut		9,0	3,7
Kertyneet voittovarot		33,8	25,9
Tilikauden voitto		8,4	16,0
		<u>51,2</u>	<u>45,6</u>
Varaukset			
Kertynyt poistoero	(7)	552,5	437,4
Pakolliset varaukset	(13)	0,7	0,9
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen			
Eläkelainat	(14)	719,1	719,1
Muut pitkäaikaiset velat			5,9
		<u>719,1</u>	<u>725,0</u>
Lyhytaikainen			
Ostovelat		232,0	204,4
Siirtovelat		176,9	174,0
Muut lyhytaikaiset velat	(15)	201,9	212,0
		<u>610,8</u>	<u>590,4</u>
		<u>3 687,5</u>	<u>3 109,0</u>

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Mmk	1.1. - 31.12.1997	1.1. - 31.12.1996
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Käyttökate	596,4	530,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-16,4	-14,4
Satunnaiset erät	3,0	-48,2
Verot	-15,0	-5,2
	<u>568,0</u>	<u>463,1</u>
 Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/vähennys (+)	3,7	-3,5
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-)/vähennys (+)	-9,3	88,9
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+)/vähennys (-)	<u>0,1</u>	<u>8,4</u>
	<u>-5,5</u>	<u>93,8</u>
 Liiketoiminnasta saadut varat yhteensä	562,5	556,9
Investoinnit		
Investoinnit käyttöomaisuuteen		
Tontit ja rakennukset	37,4	22,5
Keskukset ja johtoverkot	412,8	365,5
Telepäätelaitteet	94,2	66,2
Muut koneet ja kalusto	110,3	52,9
Osakkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	<u>65,0</u>	<u>39,2</u>
	<u>719,7</u>	<u>546,3</u>
Käyttöomaisuuden myyntitulot	<u>-4,0</u>	<u>-3,1</u>
	<u>715,7</u>	<u>543,2</u>
 Rahoitusylijäämä/-alijäämä	-153,2	13,7
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-2,2	-31,5
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	-5,9	48,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	20,1	-9,8
Osingonjako	-8,0	
Osakeanti	443,6	
Liittymismaksujen lisäys	<u>5,2</u>	<u>0,6</u>
	<u>452,8</u>	<u>7,3</u>
 Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	299,6	21,0
 Taseen mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	<u>299,6</u>	<u>21,0</u>

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Helsingin Puhelin Oyj:n sekä ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiö hallitsee suoraan tai välillisesti yli 50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkuusyrittäjinä on yhdistelty ne yritykset, joissa emoyhtiön hallitsema äänimäärä on vähintään 20 % ja enintään 50 % sekä omistusosuus yli 20 %. Yhdistelemättä on jätetty ne tytäryhtiöt, joilla ei tilikauden aikana ole ollut toimintaa ja joiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

2. Konsolidointiperiaatteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloksesta sekä omasta pääomasta ja ne on esitetty tuloslaskelmassa ja taseessa omina erinään. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Oman pääoman ylittävä osa tytäryhtiösakkeiden hankintamenosta on esitetty konserniliikearvona, joka poistetaan viidessä vuodessa tai konserni-reservinä, joka tuloutetaan viidessä vuodessa. Konserniliikearvo ja -reservi on taseessa netotettu.

Osakkuusyrittäykset on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistuksen mukainen osuus osakkuusyrittäysten tilikauden tuloksista on esitetty tuloslaskelmassa omana eräänä ennen käyttökatetta.

3. Vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen

Vuoden 1997 tilinpäätöskäytäntöä on muutettu siten, että luottotappioita ja myyntiprovisioita ei ole käsitelty liikevaihtoa vähentävänä eränä vaan kuluna. Liitetietojen kohdassa 7 käyttöomaisuuden hankintamenoihin sisältyvät vain käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi. Edellä mainittujen muutosten vaikutus on korjattu vertailuvuoden lukuihin.

4. Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Muille puhelinyhtiöille tilittävät yhdysliikennemaksut on esitetty myyntituottojen vähennyseränä. Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät käyttöomaisuuden myyntivoittoja sekä kiinteistöjen vuokratuottoja.

Konserniyhtiöissä myynti tuloutetaan pääsääntöisesti suoritteen luovuttamishetkellä. Poikkeuksena on emoyhtiön ja Oy Comptel Ab:n pitkäaikaiset projektit, jotka laskutetaan ja tuloutetaan valmistusasteen perusteella. Konsernin tuloksen kannalta näiden merkitys on kuitenkin vähäinen.

5. Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteet

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin, hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai jälleenhankintahintaan.

6. Valuuttamääräiset erät

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu Suomen markkoiksi Suomen Pankin ilmoittamaan kuukausikohtaiseen keski-kurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Syntynyt muuntoero on esitetty vapaassa omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättymispäivänä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset tase-erät on arvostettu Suomen Pankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

7. Käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset menot

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen kirjanpitoarvona on esitetty taseessa hankintameno vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin. Käyttöomaisuuden kirjanpitoarvoihin ei sisälly arvonorotuksia. Muihin pitkävaikutteisiin menoihin sisältyy pääasiallisesti atk-ohjelmistojen hankintamenoja sekä osake- ja vuokrahuoneistojen perusrakennusmenoja.

Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilikauden suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa omana eräänä ja kerty-

nyt poistoero taseen vastattavien varauksissa. Konsernin tilinpäätöksessä kertynyt poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja verovelkaan. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu taloudellisen käyttöiän perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Helsingin Puhelinyhdistykseltä 1.1.1994 siirtyneen käyttöomaisuuden poistosuunnitelmia on jatkettu. Poikkeuksena ovat pitkävaikutteiset menot, joiden poistoajat on muutettu yhdenmukaisiksi elinkeinoverolain sallimien enimmäispoistojen kanssa.

Suunnitelman mukaiset poistoajat 1.1.1994 jälkeen tehdyille hankinnoille ovat seuraavat:

Konserniliikearvo	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25 - 40 vuotta
Keskukset ja johtoverkot	10 vuotta
Telepäätelaitteet	4 vuotta
Muut koneet ja kalusto	4 - 5 vuotta

Helsingin Puhelinyhdistykseltä apportilla 1.1.1994 siirtyneet keskukset ja johtoverkot poistetaan 8 vuodessa. Muilta osin Helsingin Puhelinyhdistykseltä siirtyneen käyttöomaisuuden poistoajat ovat edellä mainitut.

8. Eläkekulut

Helsingin Puhelin Oyj:n eläkesitoumukset on hoidettu Helsingin Puhelinyhdistyksen eläkesäätiössä. Lisäksi yhtiöllä on oma suora eläkevastuuta pääasiassa varhennetuista määräraikaisista eläkkeistä. Tytäryhtiöiden eläkesitoumukset on hoidettu eläkevakuutusin. Yhtiöllä ei ole kirjaamatta kuluksi eläkesäätiön vastuuvajasta eikä emoyhtiön omaa eläkevastuuta.

9. Välittömät verot ja laskennallinen verovelka

Tilikaudelle kuuluvat verot on jaksotettu ja kirjattu tuloslaskelmaan. Laskennallisen verovelan muutos on merkitty konsernitilinpäätökseen. Laskennallinen verovelka on kirjattu tilinpäätöksen laatimishetken verokannan mukaisesti.

10. Vuokratulot

Tuloslaskelman vuokrat koostuvat televerkon laitteiden rahoitusleasingopimusten mukaisista vuokrista, käyttö- ja huoltoleasingmaksuista sekä tila- ym. vuokrista. Vuonna 1997 käyttöomaisuutta ei rahoitettu rahoitusleasingopimuksilla.

TULOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT

Mmk	Konserni 1997	Konserni 1996	Emoyhtiö 1997	Emoyhtiö 1996
1. Liikevaihto				
Kokonaismyyntituotot	3 114,2	2 703,0	2 700,3	2 415,7
Yhdysliikennemaksut muille puhelinyhtiöille	-548,6	-473,0	-548,6	-473,0
Liikevaihto	2 565,6	2 230,0	2 151,7	1 942,7
Markkina-alueittain				
Suomi	2 338,8	2 089,5	2 123,1	1 929,7
Vienti ulkomaille	226,8	140,5	28,6	13,0
Yhteensä	2 565,6	2 230,0	2 151,7	1 942,7
2. Itse valmistettuun käyttöomaisuuteen aktivoitujen menot				
Aineet ja tarvikkeet	411,3	296,9	411,3	296,9
Ulkopuoliset palvelut	84,1	80,8	107,9	108,0
Henkilöstömenot	96,9	99,4	80,4	81,6
Muut menot	6,9	7,4	2,7	2,9
Yhteensä	599,2	484,5	602,3	489,4
3. Henkilöstökulut				
Palkat	676,6	629,6	612,6	578,6
Eläkemenot	105,4	94,9	95,1	86,2
Pakolliset henkilösivumenot	73,4	70,1	67,2	64,5
	855,4	794,6	774,9	729,3
Aktivoitu käyttöomaisuuteen	-96,9	-99,4	-80,4	-81,6
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	758,5	695,2	694,5	647,7
Luontoisedut	10,0	9,8	7,5	7,2
Hallituksen ja hallintoneuvoston sekä toimitusjohtajan palkat ja palkkiot, josta hallituksen ja toimitusjohtajan osapalkkiot	6,2 0,7	6,0 0,3	3,2 0,3	2,8 0,2
Johdon eläkesitoumukset: Konserniyhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60 - 65 v. Emoyhtiön toimitusjohtajapalvelut 1.1. - 30.4.97 on ostettu Helsingin Puhelinyhdistykseltä.				
4. Suunnitelman mukaiset poistot				
Konserniliikearvon poisto	2,5	2,5		
Konsernireservin tuloutus	-0,7	-0,7		
Aineettomat oikeudet	0,6	0,4		
Muut pitkävaikutteiset menot	40,2	33,0	37,7	32,1
Rakennukset ja rakennelmat	47,3	29,1	25,4	24,6
Telelaitteet, koneet ja kalusto	387,5	379,8	381,5	373,3
Yhteensä	477,4	444,1	444,6	430,0
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)				
Rakennukset ja rakennelmat			5,0	4,4
Telelaitteet, koneet ja kalusto			-120,0	-21,6
Yhteensä			-115,0	-17,2

Mmk	Konserni 1997	Konserni 1996	Emoyhtiö 1997	Emoyhtiö 1996
5. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut				
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot				
Osinkotuotot			1,8	2,0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista			1,4	1,5
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista				0,1
Yhteensä			3,2	3,6
Konserniyhtiöille suoritetut rahoituskulut				
Korkokulut			1,1	1,3
6. Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Saatu konserniavustus			3,0	3,0
Satunnaiset kulut				
Eläkesäätiön vastuuvajaus ja yhtiön omista eläkesitoumuksista johtuva vastuu		-40,9		-40,9
Eläkesäätiön kannatusmaksuun sisältyvän takaisinlainauksen leimaverot		-10,3		-10,3
Yhteensä		-51,2	3,0	-48,2
7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Hankintamenoihin sisältyy vain käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	4,8	4,1		
Lisäykset	1,4	0,6		
Vähennykset	-0,4			
Hankintameno 31.12.	5,8	4,7		
Kertyneet sumu-poistot	-1,3	-1,1		
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,5	3,6		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	14,3	14,3		
Lisäykset	2,7			
Hankintameno 31.12.	17,0	14,3		
Kertyneet sumu-poistot	-11,7	-9,2		
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,3	5,1		
Konsernireservi				
Hankintameno 1.1.	3,7	3,7		
Hankintameno 31.12.	3,7	3,7		
Kertyneet tuloutukset	-3,0	-2,4		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,7	1,3		
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	167,1	153,8	160,0	143,8
Lisäykset	51,4	31,1	49,4	28,5
Vähennykset		-2,8		
Hankintameno 31.12.	218,5	182,1	209,4	172,3
Kertyneet sumu-poistot	-130,8	-105,2	-124,3	-98,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	87,7	76,9	85,1	73,4

Mmk	Konserni 1997	Konserni 1996	Emoyhtiö 1997	Emoyhtiö 1996
7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet (jatk.)				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	41,6	41,3	20,1	19,8
Lisäykset	0,4	0,3	0,2	0,3
Vähennykset	-0,1		-0,1	
Kirjanpitoarvo 31.12.	41,9	41,6	20,2	20,1
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	828,6	794,0	614,9	605,2
Lisäykset	18,6	45,9	18,6	21,0
Vähennykset	-0,5		-0,5	
Hankintameno 31.12.	846,7	839,9	633,0	626,2
Kertyneet sumu-poistot	-381,0	-345,1	-268,8	-254,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	465,7	494,8	364,2	371,5
Kertynyt poistoero 1.1.			151,4	155,8
Poistoeron vähennys			-5,0	-4,4
Kertynyt poistoero 31.12.			146,4	151,4
Telelaitteet, koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	2 582,9	2 591,2	2 539,2	2 521,7
Lisäykset	623,4	496,0	608,9	484,6
Vähennykset	-6,6	-6,4	-3,3	-2,5
Hankintameno 31.12.	3 199,7	3 080,8	3 144,8	3 003,8
Kertyneet sumu-poistot	-1 535,5	-1 646,7	-1 511,0	-1 594,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 664,2	1 434,1	1 633,8	1 409,6
Kertynyt poistoero 1.1.			286,0	264,4
Poistoeron lisäys			120,0	21,6
Kertynyt poistoero 31.12.			406,0	286,0
Kirjanpitoarvosta 31.12. telelaitteiden (keskukset ja johtoverkko) osuus	1 327,8	1 191,8	1 327,8	1 191,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	23,7	28,1	23,7	27,9
Lisäykset	8,7	9,4	8,7	9,3
Vähennykset	-2,2	-13,7	-2,2	-13,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	30,2	23,8	30,2	23,7
Käyttöomaisuusarvopaperit				
Hankintameno 1.1.	204,1	162,2	262,3	246,8
Lisäykset	76,9	42,4	36,0	16,1
Vähennykset	-0,1	-0,5	-0,1	-0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	280,9	204,1	298,2	262,3
8. Käyttöomaisuuden verotusarvot				
Maa- ja vesialueet	130,1	130,0	105,5	105,4
Rakennukset ja rakennelmat	459,2	485,1	335,5	340,1
Tytäryhtiöosakkeet			135,4	101,6
Muut osakkeet ja osuudet	171,1	107,9	169,4	106,4
Yhteensä	760,4	723,0	745,8	653,5

9. Osakkeet ja osuudet	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin äänivalta- osuus %	Emoyhtiön omistus- osuus %	Emoyhtiön omistamat osakkeet			Tilikauden voitto/tappio milj. mk	Konsernin osuus omasta pääomasta milj.mk
				Luku- määrä kpl	Nimellis- arvo 1000 mk	Kirjan- pitoarvo 1000 mk		
Konserniyritykset								
Oy Comptel Ab	96 %	96 %	96 %	101	1 010	1 202	8,9	16,7
Helsinki TeleCom Deutschland GmbH	100 %	100 %	100 %	1	909	909	-0,5	-1,0
Oy Heltel Ab	63 %	63 %	63 %	200	2 000	2 000	6,5	9,5
Megabaud Oy	100 %	100 %	100 %	1 000	100	3 000	0,1	0,4
Mäkitorppa Yhtiöt Oy	80 %	80 %	80 %	3 144	2 515	16 635	8,3	19,2
Mobinter Oy	80 %	80 %	0 %	0	0	0	6,8	7,3
Mobinter Baltic, SIA, Riika	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,1	0,5
Mobilen OAO, Pietari	68 %	68 %	0 %	0	0	0	-1,5	-1,3
Mobinest OU, Tallinna	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,3	0,3
Lietmobinter UAB, Vilna	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,2	0,4
Mäkitorppa Oy	80 %	80 %	0 %	0	0	0	2,4	2,3
Mäkitorpan Markkinointiosuuskunta	16 %	49 %	0 %	0	0	0	0,1	0,0
Rahoituslinkki Oy	100 %	100 %	100 %	3	15	15	0,0	0,3
Kiinteistö Oy Kutomotie 16	100 %	100 %	100 %	15	15	15	1,3	0,4
Kiinteistö Oy Ratavartijankatu 3	64 %	64 %	64 %	5 753	28 765	70 126	0,1	64,2
Kiinteistö Oy Rintnetorppa	100 %	100 %	50 %	5	50	1 345	0,0	2,9
Muut yhtiöt (ei toimintaa)						406		
Yhteensä						95 653		
Osakkuusyrietykset								
Oy Datatie Ab	22 %	22 %	22 %	251	1 255	2 724	15,4	9,4
Oy Finnet International Ab	41 %	41 %	41 %	1 434	14 340	14 340	36,9	35,3
Finnet Logistiikka Oy	32 %	32 %	32 %	480	528	530	0,4	1,1
Oy Finnet Media Ab	35 %	35 %	35 %	1 053	1 053	1 053	0,9	1,4
Oy Finnet Ventures	42 %	42 %	42 %	42	420	840	0,0	0,9
Kaukoverkko Ysi Oy	34 %	34 %	34 %	336	336	336	41,3	27,7
Oy Omnitele Ab	29 %	29 %	29 %	351	351	351	3,6	2,2
Oy Radiolinja Ab	46 %	46 %	46 %	28 067	135 330	140 361	76,4	159,6
Radiolinja Eesti AS	45 %	45 %	45 %	163	500	12 395	-0,8	5,1
Suomen Keltaiset Sivut Oy	30 %	30 %	30 %	184	920	1 540	4,5	5,0
Vantaan Yhteisverkko Oy	24 %	24 %	24 %	36	4	4		
Yhteensä						174 474		
Osakkuusyrietysten poistamaton liikearvo 31.12.97 oli 7,1 milj. mk. Kaikkien osakkuusyrietysten tilinpäätöshetki oli 31.12.97.								
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet								
Computec Oy			18 %	750	750	750		
Helsinki Halli Oy			alle 1 %	12	120	1 200		
Innopoly Oy			alle 1 %	3 334	333	0		
Luottokunta			alle 1 %	1	1	1		
Merita Pankki A			alle 1 %	55 409	541	666		
Novo Group Oyj			1 %	60 000	300	8 700		
Pasilan Huolto Oy			1 %	10	0	0		
Puhelinlaitosten Takaus Oy			3 %	1	1	1		
Oy Rastor Ab			2 %	210	21	2		
Kiinteistö Oy Mannerheimintie 168			3 %	1 407	1	3 452		
Kiinteistö Oy Nekalanpuisto			3 %	2 020	20	821		
Kiinteistö Oy Pieni Roobertinkatu 7			8 %	1 332	1	7 734		
Asunto Oy Castreninkatu 28			12 %	1 200	120	1 012		
Heikintori Oy			3 %	3 518	352	1 887		
Asunto Oy Helsingin Itämerenkatu			alle 1 %	205	0	219		
Asunto Oy Herttalax			alle 1 %	96	48	44		
Asunto Oy Korkeavuorenkatu 7			5 %	5	0	1 518		
Asunto Oy Vantaan Keropuisto			3 %	279	29	91		
Yhteensä						28 098		
Osakkeet ja osuudet yhteensä						298 225		

Mmk	Konserni 1997	Konserni 1996	Emoyhtiö 1997	Emoyhtiö 1996
10. Rahoitusomaisuudessa esitetyt yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua maksettavaksi erääntyvät saamiset				
Lainasaamiset	5,0	15,8	40,7	39,3
Muut saamiset		0,4		
Yhteensä	5,0	16,2	40,7	39,3
11. Saamiset ja velat/konserni- ja osakkuusyritykset				
Myyntisaamiset/konserniyritykset			1,8	1,8
Myyntisaamiset/osakkuusyritykset	53,8	39,9	51,5	38,9
Siirtosaamiset/konserniyritykset			4,0	3,5
Siirtosaamiset/osakkuusyritykset	24,1	12,6	18,7	12,7
Lainasaamiset/konserniyritykset (lyhytaikainen)			9,5	9,1
Lainasaamiset/konserniyritykset (pitkäaikainen)			40,7	38,9
Muut saamiset/Helsingin Puhelinyhdistys	0,8	3,9	0,8	3,9
Yhteensä	78,7	56,4	127,0	108,8
Muut pitkäaikaiset velat/konserniyritykset				5,9
Ostovelat/konserniyritykset			13,8	9,7
Ostovelat/osakkuusyritykset	65,6	57,2	65,3	57,2
Siirtovelat/konserniyritykset			0,3	0,5
Siirtovelat/osakkuusyritykset	1,7	0,8	1,7	0,8
Muut lyhytaikaiset velat/konserniyritykset			46,0	18,6
Muut lyhytaikaiset velat/Helsingin Puhelinyhdistys	8,4	14,9	8,4	14,9
Yhteensä	75,7	72,9	135,5	107,6
12. Oman pääoman muutokset				
Osakepääoma 1.1.	201,6	201,6	201,6	201,6
Uusmerkintä, E-osakkeet	35,0		35,0	
Osakepääoma 31.12., josta	236,6	201,6	236,6	201,6
E-osakkeet	161,6		161,6	
K-osakkeet	75,0		75,0	
Vararahasto 1.1.	1 108,1	1 108,1	1 108,1	1 108,1
Vararahasto 31.12.	1 108,1	1 108,1	1 108,1	1 108,1
Ylikurssirahasto 1.1.				
Emissiovoitto	408,5		408,5	
Ylikurssirahasto 31.12.	408,5		408,5	
Sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.	1 753,2	1 309,7	1 753,2	1 309,7
Vapaa oma pääoma 1.1.	401,2	349,8	45,6	29,1
Liittymismaksujen lisäys	5,2	0,5	5,2	0,5
Osingonjako	-8,0		-8,0	
Oman pääoman oikaisuerä	-0,9	-0,1		
Tilikauden voitto	132,3	51,0	8,4	16,0
Vapaa oma pääoma 31.12.	529,8	401,2	51,2	45,6
Oma pääoma yhteensä 31.12.,	2 283,0	1 710,9	1 804,4	1 355,3
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	125,6	77,9	42,2	41,9

Mmk	Konserni 1997	Konserni 1996	Emoyhtiö 1997	Emoyhtiö 1996
13. Pakolliset varaukset				
Varaus takuu- ja jälkitöihin	1,4	0,5	0,5	0,5
Varaus tyhjiä toimitilojen vuokriin	0,5	0,6		
Muut pakolliset varaukset	1,2	0,4	0,2	0,4
Yhteensä	3,1	1,5	0,7	0,9
14. Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset lainat				
Eläkelainat	720,9	721,4	719,1	719,1
Lainat rahoituslaitoksilta	23,7	5,5		
Yhteensä	744,6	726,9	719,1	719,1
15. Muut korolliset lyhytaikaiset velat				
Velka huoltokonttorille (brutto)	84,8	86,7	84,8	86,7
Saaminen huoltokonttorilta	-5,6	-6,0	-5,6	-6,0
Velka huoltokonttorille (netto)	79,2	80,7	79,2	80,7
Muut korolliset lyhytaikaiset velat	35,9	46,4	55,1	33,3
Yhteensä	115,1	127,1	134,3	114,0
16. Vastuut				
Yhtiön ja konserniyhtiöiden puolesta				
Kiinnitykset	260,0	261,0	260,0	261,0
Takaukset			49,6	39,6
Pantit	0,1	1,9		
Osakkuusyritysten puolesta				
Takaukset	24,0	10,0	24,0	10,0
Johdon puolesta				
Takaukset	0,1	0,2		
Muiden puolesta				
Kiinnitykset	0,7	0,7	0,7	0,7
Takaukset	4,0	14,0	4,0	14,0
Muut omat vastuut				
Takaisinosovastuut	19,9	21,0	19,8	20,6
Leasingvastuut	203,8	250,9	200,7	248,0
Muut vastuut	0,5	0,5		
Yhteensä				
Kiinnitykset	260,7	261,7	260,7	261,7
Takaukset	28,1	24,2	77,6	63,6
Pantit	0,1	1,9		
Muut vastuut	224,2	272,4	220,5	268,6
Yhteensä	513,1	560,2	558,8	593,9

17. Leasingvuokrat

Vuodelta 1998 maksettavat rahoitusleasingvuokrat ovat 29 milj. mk ja käyttöleasingvuokrat n. 9 milj. mk. Vuodelta 1999 ja myöhemmin maksettavat rahoitusleasingvuokrat ovat yhteensä 154 milj. mk.

Konsernin tunnusluvut

Taloudelliset tunnusluvut	1997	1996	1995	1994
Tuloslaskelma				
Liikevaihto, Mmk ¹	2 565,6	2 230,0	1 984,3	1 910,5
Liikevaihdon muutosprosentti	15 %	12,4 %	3,9 %	4,2 %
Käyttökate, Mmk	701,8	584,6	522,2	517,7
Käyttökate, % liikevaihdosta	27,4 %	26,2 %	26,3 %	27,1 %
Liikevoitto, Mmk	224,4	140,5	71,8	70,1
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,7 %	6,3 %	3,6 %	3,7 %
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja, Mmk	188,0	114,2	38,5	36,5
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja, % liikevaihdosta	7,3 %	5,1 %	1,9 %	1,9 %
Voitto ennen veroja, Mmk	188,0	63,0	38,5	36,5
Voitto ennen veroja, % liikevaihdosta	7,3 %	2,8 %	1,9 %	1,9 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,7 %	5,1 %	1,8 %	1,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	8,6 %	6,4 %	3,8 %	4,2 %
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, Mmk	55,2	46,8	31,2	23,9
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	2,2 %	2,1 %	1,6 %	1,3 %
Tase				
Velkaantumisaste (gearing-%), %	8,5 %	29,6 %	30,3 %	26,6 %
Maksuvalmius (current ratio)	2,0	1,5	1,6	1,9
Omavaraisuusaste, %	59,6 %	53,4 %	53,4 %	54,0 %
Taseen loppusumma, Mmk	3 915,1	3 289,1	3 191,3	3 044,3
Investoinnit				
Bruttoinvestoinnit, Mmk	737,2	585,9	584,6	521,8
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	28,7 %	26,3 %	29,5 %	27,3 %
Investointeja rahoitettu lisäksi leasingrahoituksella, Mmk	-	100,2	60,1	30,0
Henkilöstö				
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	3 814	3 736	3 734	3 656
Liikevaihto/henkilö, Tmk	672,7	596,9	531,4	522,6

Osakekohtaiset tunnusluvut²

Osakepääoma, mk	236 596 300	201 600 000	201 600 000	201 600 000
K-osakkeiden lukumäärä 31.12., kpl	32 320 000			
E-osakkeiden lukumäärä 31.12., kpl	14 999 260			
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	47 319 260	40 320 000	40 320 000	40 320 000
Tulos/osake, mk	3,22	2,18	0,70	0,64
Osinko/osake, mk	1,30 ³	0,20	-	-
Osinko/tulos, %	40,4	9,2	-	-
Oma pääoma/osake, mk	47,22	41,31	40,04	40,45
Hinta/voitto -suhde (P/E)	38			

Vapaaehtoiset varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on merkitty konsernitilinpäätökseen toisaalta tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan sekä toisaalta laskennallisen verovelan muutokseen ja laskennalliseen verovelkaan.

Tilauksiantaa ei ole esitetty, koska tieto ei ole oleellinen konsernin liiketoiminnan luonteesta johtuen.

Yhtiön yhtiökokous päätti 7.11.1996 osakkeen nimellisarvon muuttamisesta 100 000 markasta viiteen (5) markkaan.

Osakkeiden lukumäärä on esitetty uuden nimellisarvon mukaisena.

1) Vuoden 1997 tilinpäätöksessä luottotappioita ja myyntiprovisioita ei ole käsitelty liikevaihtoa vähentävänä eränä vaan kuluna. Vastaavat korjaukset on tehty aikaisempien vuosien tunnuslukuihin.

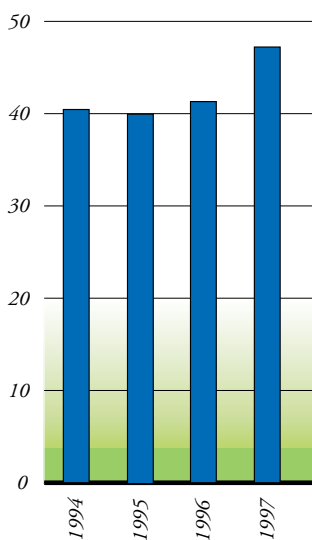
2) Vuosina 1994 - 1996 on ollut ainoastaan yksi osakelaji.

3) Hallituksen osinkoehdotus.

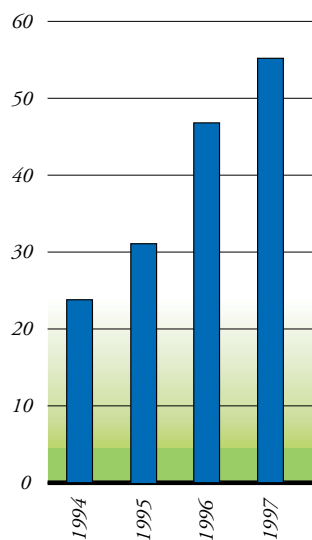
Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Velkaantumisaste (gearing-%)	=	$\frac{\text{Korolliset velat + saadut ennakkomaksut - rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}$	x 100
Maksuvalmius (current ratio)	=	$\frac{\text{Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakot}}$	x 100
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Osakekohtainen tulos (EPS)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja - vähemmistöosuus - verot}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu kappalemäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	x 100
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Taseen oma pääoma - vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden kappalemäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Hinta/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	

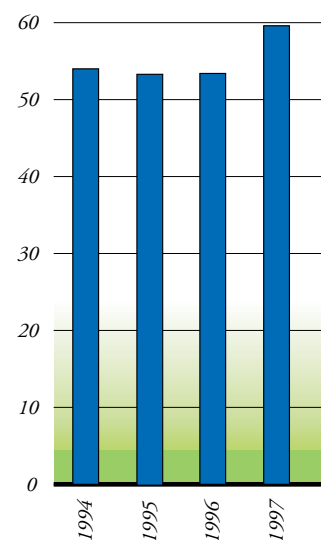
Oma pääoma/osake, mk

Tutkimus ja tuotekehitys, Mmk

Omavaraisuusaste, %

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 236 596 300 markkaa. Yhtiöjärjestyksen mukaan vähimmäispääoma on 200 000 000 markkaa ja enimmäispääoma 800 000 000 markkaa.

Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeet jakautuvat K- ja E-sarjoihin.

Tilikauden päättyessä Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 47 319 260 kappaletta. K-osakkeita oli 32 320 000 kappaletta ja E-osakkeita 14 999 260 kappaletta. Osakkeen nimellisarvo on 5 markkaa.

K-osakkeet, 32 320 000 kappaletta, ovat kaikki Helsingin Puhelinyhdistyksen omistuksessa. E-osakkeista Helsingin Puhelinyhdistys omistaa 8 000 000 kappaletta ja muut omistajat 6 999 260 kappaletta.

K-osakkeella on viisi ääntä ja E-osakkeella yksi ääni. Ainoastaan E-osak-

keet tuottavat oikeuden osinkoon.

Tilikauden päättyessä hallituksella ei ollut voimassa olevia osakeantivaltuuksia.

Kurssikehitys

Yhtiön E-osakkeen ensimmäinen noteeraus Helsingin Arvopaperipörssissä tapahtui 25.11.1997. Helsingin Puhelin Oyj:n E-osakkeen päätöskurssi Helsingin Arvopaperipörssissä 30.12.1997 oli 123 markkaa. Vuoden ylin noteeraus oli 131 markkaa ja alin 115 markkaa. Osakkeen keskipurssi oli 123,50 markkaa.

Tilikauden lopussa yhtiön markkina-arvo oli 5 820 miljoonaa markkaa.

Noteeraus ja vaihto

Helsingin Puhelin Oyj:n E-osake noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä tunnuksella HEPEV.HE. Helsingin Puhelin Oyj:n E-osakkeita vaihdettiin Hel-

singin Arvopaperipörssissä 25.11. - 30.12.1997 kaikkiaan 946 107 kappaletta 116,8 miljoonan markan kokonaishintaan. Vaihto oli 6,3 % E-osakkeiden määrästä.

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten osakkeenomistus

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan omistamien osakkeiden yhteismäärä 31.12.1997 oli 8 584 kappaletta E-osaketta, ja niiden osuus osakkeista on 0,018 %. Osakkeiden edustama äänimäärä oli 8 584 ääntä ja osuus koko äänimäärästä 0,005 %.

Osakkeenomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.1997

	Osakkeet	% osakekannasta
1. Julkiset yritykset	51 686	0,11 %
2. Yksityiset yritykset	41 430 859	87,56 %
3. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	733 314	1,55 %
4. Julkisyhteisöt	768 290	1,62 %
5. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	128 654	0,27 %
6. Kotitaloudet	4 164 289	8,80 %
7. Ulkomaat	32 874	0,07 %
8. Yhteistilillä ja odotusluettelolla	9 294	0,02 %
Yhteensä	47 319 260	100,00 %

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.1997

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	% osuus omistajista	Osakemäärä kpl	% osakekannasta	Äänimäärä	% osuus äänistä
1 - 100	99 975	94,42 %	3 260 954	6,89 %	3 260 954	1,85 %
101 - 500	5 010	4,73 %	877 433	1,85 %	877 433	0,50 %
501 - 1 000	617	0,58 %	379 552	0,80 %	379 552	0,21 %
1 001 - 5 000	219	0,21 %	465 879	0,98 %	465 879	0,26 %
5 001 - 10 000	29	0,03 %	189 204	0,40 %	189 204	0,11 %
10 001 - 50 000	21	0,02 %	406 130	0,86 %	406 130	0,23 %
50 001 - 100 000	2	0,00 %	144 122	0,30 %	144 122	0,08 %
yli 100 000	6	0,01 %	41 586 692	87,89 %	170 866 692	96,75 %
Yhteistilillä ja odotusluettelolla			9 294	0,02 %	9 294	0,01 %
Yhteensä	105 879	100,00 %	47 319 260	100,00 %	176 599 260	100,00 %

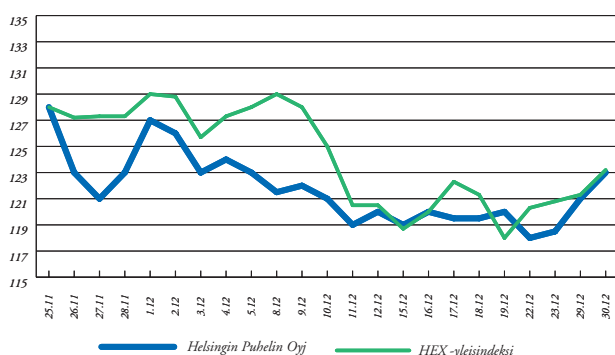
Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1997

	K-osakkeet kpl	E-osakkeet kpl	Yhteensä	Osuus % osakkeista	Osuus % äänistä
1 Helsingin Puhelinyhdistys	32 320 000	8 189 640	40 509 640	85,61 %	96,14 %
Helsingin Puhelinyhdistys	32 320 000	8 000 000	40 320 000		
Helsingin Puhelinyhdistyksen Eläkesäätiö		189 640	189 640		
2 Sampo-ryhmä		782 130	782 130	1,65 %	0,44 %
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo		380 590	380 590		
Teollisuusvakuutus Oy		201 390	201 390		
Henkivakuutusyhtiö Nova		200 150	200 150		
3 Sotka Finland Oy		294 922	294 922	0,62 %	0,17 %
4 Helsingin kaupunki		65 420	65 420	0,14 %	0,04 %
5 Placeringsfonden Gyllenberg Finlandia		35 350	35 350	0,07 %	0,02 %
6 Royal Skandia Life Assurance Limited		33 816	33 816	0,07 %	0,02 %
7 Merita Pankki Oy		32 000	32 000	0,07 %	0,02 %
8 Placeringsfonden Gyllenberg Small Firm		26 740	26 740	0,06 %	0,02 %
9 ABB Eläkesäätiö		25 000	25 000	0,05 %	0,01 %
10 Espoon kaupunki		24 690	24 690	0,05 %	0,01 %
11 Trevisse Aktiefond Finland		24 000	24 000	0,05 %	0,01 %
12 Placeringsfonden Gyllenberg Optimum		19 850	19 850	0,04 %	0,01 %
13 Fim Forte Sijoitusrahasto		18 700	18 700	0,04 %	0,01 %
14 Syöpäsäätiö		18 320	18 320	0,04 %	0,01 %
15 Shamrock Oy		18 000	18 000	0,04 %	0,01 %
16 Kesko Oy		16 650	16 650	0,04 %	0,01 %
17 Nesteen Eläkesäätiö		15 200	15 200	0,03 %	0,01 %
18 Vantaan kaupunki		15 050	15 050	0,03 %	0,01 %
19 Onninen Sijoitus Oy		15 000	15 000	0,03 %	0,01 %
20 Rausanne Oy		12 250	12 250	0,03 %	0,01 %
Hallintarekisteröidyt		91 164	91 164	0,19 %	0,05 %
Muut osakkeenomistajat yhteensä		5 225 368	5 225 368	11,04 %	2,96 %

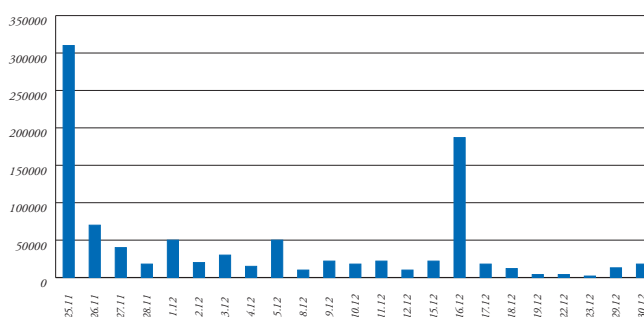
Osakepääoman korotukset 1997

	Hinta mk	Merkintä- aika	Osake- pääoman korotus mk	Uusi osake- pääoma mk	Osinko- oikeus alkaa tili- kaudelta	Uusia osakkeita kpl
Suunnattu uusmerkintä						
Helsingin Puhelinyhdistyksen jäsenet	55	12.9.-23.10.	19 112 200		1997	3 822 440
Lisämerkinnät	85	12.9.-17.10.	13 887 800		1997	2 777 560
Helsingin Puhelin Oyj -konsernin henkilöstö	77	12.9.-23.10.	1 996 300		1997	399 260
Yhteensä			34 996 300	236 596 300		6 999 260

Kurssikehitys (päättöskurssi, mk)

Vaihto (kpl/päivä)

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Konsernin vapaa oma pääoma konsernitaseen 31.12.1997 mukaan on 529 799 000 markkaa, josta jakokelpoiset varat ovat 125 562 000 markkaa.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma taseen 31.12.1997 mukaan on 51 185 691,08 markkaa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että Helsingin Puhelin Oyj jakaa vuodelta 1997 osinkoa 1,30 markkaa E-osaketta kohti eli yhteensä 19 499 038,00 markkaa.

Helsingissä 26. päivänä helmikuuta 1998

Kurt Nordman
hallituksen puheenjohtaja

Ossi Virolainen

Jukka Alho

Riitta Backas

Matti Ilmari

Jarmo Kalm

Rauno Koussa

Paavo Uronen

Matti Mattheiszen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Helsingin Puhelin Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Helsingin Puhelin Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.1997. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Emoyhtiön voitto tilikaudelta on 8 396 567,35 markkaa ja konsernin voitto 132 321 000 markkaa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsitksemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 2. päivänä maaliskuuta 1998

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö

Lasse Lehti
HTM

Leo Laitinmäki
KHT

Henrik Sormunen
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvostolle on esitelty Helsingin Puhelin Oyj:n tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen tilikaudelta 1.1. - 31.12.1997 ja tilintarkastuskertomus sekä hallituksen ehdotus voittovarojen käyttämisestä. Hallintoneuvosto toteaa, ettei sillä ole esitellyn aineiston johdosta huomauttamista.

Lausuntonaan hallintoneuvosto esittää yhtiökokoukselle tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Samalla hallintoneuvosto toteaa, että kaikki hallintoneuvoston jäsenet ovat erovuorossa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Helsingissä 6. päivänä maaliskuuta 1998

Hallintoneuvosto

Harri Holkeri
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Helsingin Puhelinyhdistys

Vuonna 1882 perustettu Helsingin Puhelinyhdistys on Helsingin Puhelin Oyj:n suurin omistaja. Yhdistyksen osuus yhtiön osakkeista on 85,1 % ja äänivallasta 96 %. Yhdistys omistaa kaikki yhtiön K-sarjan osakkeet ja 8 miljoonaa E-sarjan osaketta. K-osakkeita voidaan muuntaa E-osakkeiksi yhtiöjärjestyksen mukaisella menettelyllä ja yhdistyksen hallituksen päättämässä laajuudessa. Vuoden 1997 aikana yhdistys muunsi ennen loka-marraskuussa toteutettua osakeantia edellä mainittu 8,0 miljoonaa K-osaketta E-osakkeeksi. Yhdistyksen nykyinen asema osakkaana muodostui, kun sen varsinainen liiketoiminta yhtiöitettiin Helsingin Puhelin Oy:ksi vuonna 1994.

Helsingin Puhelin ylläpitää Helsingin Puhelinyhdistyksen jäsenille osuusliittymiä, joiden saamiseksi jäsenet ovat lunastaneet itselleen liittymäkohtaiset osuustodistukset. Osuusliittymien perusmaksut ovat alhaisemmat kuin Helsingin Puhelimen muiden puhelinliittymien vastaavat maksut. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajisto on vuonna 1995 tekemällään päätöksellä asettanut osuustodistusten lukumäärälle 575 000 kappaaleen enimmäisrajan. Koska

osuustodistuksia oli vuoden 1997 lopussa varastossa enää vajaa 20 000 kappaletta, yhtiö päätti lopettaa osuustodistusten uusmyynnin kokonaan 12.1.1998.

Helsingin Puhelinyhdistys on selvittänyt loppuvuoden 1997 aikana menettelytapoja, joilla yhdistyksen jäsenten osuustodistukset voidaan muuntaa osakeomistukseksi Helsingin Puhelin Oyj:ssä. Asiantuntijatyöryhmän raportin perusteella asian käsittelyä jatketaan alkuvuonna 1998 yhdistyksen hallituksessa ja edustajistossa.

Yhteystiedot

Helsingin Puhelin Oyj

Korkeavuorenkatu 35 - 37
PL 148
00131 Helsinki
puh. (09) 6061
telefax (09) 664 480
e-mail etunimi.sukunimi@hpy.fi

Helsingin Puhelinyhdistys

Korkeavuorenkatu 35 - 37
PL 148
00131 Helsinki
puh. (09) 6061
telefax (09) 606 2144
e-mail etunimi.sukunimi@hpy.fi

Oy Comptel Ab

Ruoholahdenkatu 4
00180 Helsinki
puh. (09) 700 1131
telefax (09) 7001 1375
e-mail etunimi.sukunimi@comptel.fi

Oy Heltel Ab

Pajuniityntie 3
00320 Helsinki
puh. (09) 477 4900
telefax (09) 587 5733
e-mail etunimi.sukunimi@heltel.fi

Helsinki TeleCom Deutschland GmbH

Luisenstrasse 9
D- 40 215 Düsseldorf
Deutschland
puh. +49-(0211)-826 7863
telefax +49-(0211)-826 7869
e-mail etunimi.sukunimi@hpy.fi

Mäkitorppa Yhtiöt Oy

Höyläämötie 2
PL 15
00381 Helsinki
puh. (09) 39 311
telefax (09) 393 1333
e-mail etunimi.sukunimi@mta.fi

Megabaud Oy

Munkkiniemen puistotie 25 A
00330 Helsinki
puh. (09) 3483 3230
telefax (09) 3483 3239
e-mail etunimi.sukunimi@megabaud.fi

Oy Datatie Ab

Malmin kauppatie 8 A
00700 Helsinki
puh. (09) 351 751
telefax (09) 358 803
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Oy Radiolinja Ab

Tammasaarenlaituri 3
PL 500
00181 Helsinki
puh. (09) 435 661
telefax (09) 4356 6550
e-mail etunimi.sukunimi@radiolinja.fi

Oy Finnet International Ab

Runeberginkatu 5
PL 94
00131 Helsinki
puh. (09) 695 500
telefax (09) 6955 0300
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Kaukoverkko Ysi Oy

Maisterinkatu 9
PL 21
11100 Riihimäki
puh. (019) 71 091
telefax (019) 719 777
e-mail etunimi.sukunimi@kv9.fi

Finnet Logistiikka Oy

Kutomotie 12 C
00380 Helsinki
puh. (09) 506 2655
telefax (09) 506 2446
e-mail etunimi.sukunimi@finnet.fi

Oy Omnitele Ab

Tallberginkatu 2 A
PL 969
00101 Helsinki
puh. (09) 695 991
telefax (09) 177 182
e-mail contact.omnitele@omnitele.fi

